

NUMERI

Introducere

„ Numeri are un aport unic pentru viața creștinului atunci când prezentarea generală a cadrului sau istoric este văzută sub aspectul paralelei cu viața creștină. De altfel, scriitorul epistolei către Evrei face această aplicatie semnificativa, consacrandu-i doua capitole (Evrei 3 și 4). ”

- Irving L. Jensen

I. Locul unic în Canon

Denumirea în engleză (și în română, n.tr.) a celei de-a patra cărți a lui Moise provine din traducerea titlului ei în Septuaginta, *Arithmoi*, fiind intitulată astfel datorită recensământului prezentat în capitolul 1 și 26, precum și din cauza numeroaselor date de natură numerică presarate pe parcursul ei.

Titlul cărții în ebraică (*Bemidbar* „în pustiu”) este o reprezentare mai cuprinzătoare a conținutului cărții în ansamblul ei. În naratiunea celor patruzeci de ani petrecuți de poporul Israel în pustiu găsim o sumedenie de relatări interesante și în general binecunoscute, cum ar fi cea referitoare la misiunea iscoadelor trimise în Canaan, răzvrătirea lui Core, toiagul lui Aaron care a înmugurit, sarpele de aramă, Balaam și măgarila acestuia, alături de alte relatări ale unor evenimente mai puțin cunoscute.

Nu trebuie să alunecăm pe panta de a considera că evenimentele prezentate constituie doar segmente de „istorie ebraică”. Mai degrabă, toate aceste lucruri s-au întamplat pentru edificarea noastră spirituală, nouă revenindu-ne datoria sacra de a învăța din greselile comise de copiii lui Israel, pentru ca nu cumva să le savărim și noi. În consecință, Numeri este o carte foarte importantă!

II. Paternitatea

Potrivit tradiției ebraice și învățaturii creștine, Numeri a fost scrisă de marele legiuitor Moise, opinie care este în via. disputată în cercurile liberale. A

se consultă Introducerea la Pentateuh, unde este pre-

zentata o aparare concisf a paternitatii lui Moise asupra primelor cinci caiti din Vechiul Testament.

m. Data

Carturarii de orientare rationalists situeaza data redactarii Pentateuhului Tn perioada tarzie a istoriei ebraice. TotusJ anul 1406 T.Cr. este compatibil cu pozilia adoptata de cercetatorii credinciosi, de o-rientare conservatoare. (Pentru detalii, a se consulta *Introducerea la Pentateuh*).

IV. Fondul și tenia cartii

Fundalul istoric al cartii Numeri, dupa cum sugereaza titlul ei Tn ebraica, Tl consti-tuie pusliul. Calaloriile si peregrinarile descrise Tn paginile sale acopera circa trei-zeci si opt de ani, din momentul plecarii israelitilor de la Muntele Sinai

pana c^nd au ajuns Tn Campiile Moabului, la portilc Pamantulut Fagaduintei. Deplasarile lor sinuoase prin pustiu s-au datorat necre-dintei, drept care Dumnezeu nu ne da nici un detaliu cu privire la traseul acestor pere-grinari. Dupa cum subliniaza Scroggie: „Terenul parcure dc copiii lui Dumnezeu cand nu mai umbla dupa voia Lui nu figu-reaza pe calendarul Sau."¹

Dupa cum Leviticul subliniaza Tnchi-narea si pozitia spirituals, tema cartii Numeri este umblarea si progresul spiritual (sau absenta acestora!). Creștinii trebuie sa se fereasca de a considera aceasta carte un manual arid de istorie a evreilor! Dimpo-triva, cartea e plina de aplicatii la trairile crestinului din era modema. Ne-ar place sa credem ca cei mai multi (daca nu chiar toti) crestinii tree repede de la etapa starii de

pruncie, caracteristica perioadei imediat urmatoare mantuirii lor, la cea de maturitate, a insusirii depline a promisiunilor lui Dumnezeu privind o viata de biruinta. Numai ca simpla observare a starii reale de lucruri si experienta de zi cu zi ne arata cat de mult ne asemanam noi cu israelitii din vechime, atunci cand ne plingem intruna. alunecam mereu și, uneori, ne facem vino-

vati de necredinta crasa!

Vestea buna consta Tnsa Tn iaptul ca sun-tern sculiti de a repeta peregrinările isra-elitilorin propriul nostru pelerinaj spiritual. Dumnezeu a avut grija sa ne asigure tot ce este de trebuinta pentru ca noi sa traim o viata de biruinta, prin credinta. (A se vedea *Comentariul Biblic at Credinciosului, Noul Testament*, in special Romani 6-8.)

SCHITA

I. ULTIMELE ZILE PETRECUTE LA SINAI (1:1-10:10)

- A. Recensamantul si amplasarea triburilor.(cap. 1, 2)
- B. Numarul și atributiile levitilor (cap. 3, 4)
- C. Curatia si marturisirea (5:1-10)
- D. Legea geloziei (5:11-31)
- E. Legea nazireatului (cap. 6)
- F. Darurile capeteniiilor (cap. 7)
- G. Slujbele din Cortul intalnirii (cap. 8)
- H. Pastele, norul si trompetele de aur (9:1-10:10)

II. DE LA SINAI LA CAMPIILE MOABULUI (10:11-22:1)

- A. Plecarea din pustiul Sinai (10:11-22:1)
- B. Rascoala din tabara israelitilor (cap. 11)
- C. Razvratarirea lui Aaron si Miriam (cap. 12)
- D. Iscoadele trimise pentru a culege date despre Pamantul Facaduintei (cap. 13, 14) " "
- E. Diverse legi (cap. 15)
- F. Rascoala lui Core (cap. 16, 17)
- G. Instructiunile date levitilor (cap. 18, 19)
- H. Pacatul' lui Moise (20:1-13)
- I. Moartea lui Aaron (20:14-29)
- J. Sarpele de bronz (21:1-22:1)

III. EVENIMENTELE PETRECUTE IN CAMPIILE MOABULUI (22:23-6:13)

- A. Profetul Balaam (22:2-25:18)
 - 1. Balac Tl cheama pe Balaam (22:2-40)
 - 2. Oracolele lui Balaam (22:41-24:25)
 - 3. Coruperea Israelului de catre Balaam (cap. 25)
- B. Al doilea recensamant (cap. 26)
- C. Drepturile de mostenire ale fiicelor (27:1-11)
- D. Iosua, succesorul lui Moise (27:12-23)
- E. Ofrande si juraminte (cap. 28-30)
- F. Distrugerea madianitilor (cap. 31)

- G. Mostenirea lui Ruben, Gad si a unei jumatali din tribul Manase (cap. 32)
- H. Trecere in revista a popasurilor israelitilor (cap. 33)
- I. Hotarele Tarii Promise (cap. 34)
- J. Cetatile levitilor (35:1-5)
- K. Cetatile de refugiu si pedeapsa capitals (35:6-34)
- L. Mostenirea fiicelor care se casatoresc (cap. 36)

COMENTARIU

I. ULTIMELE ZILE

PETRECUTE

LA SINAI (1:1-10:10) A.

Recensamantul si

amplasarea

triburiilor (cap. 1,2)

1:1 Latnceputul cartii Numeri a ti'ecut un an si o luna de la iesirea copiilor lui Israel din Egipt si o luna de la Tnaltarea tabernacolului (Ex. 40:17). Dupa cum am aratat deja, denumirea cartii provine de la cele doua numaratori ale poporului (cap. 1, 26). Recensamantul mentionat aici nu este identic cu eel consemnat in Exod 30:11 -16, ci este vorba de numaratori diferite, in sco-puri diferite. Al doilea recensamant (Nu. I) s-a bazat probabil pe recensamantul anterior, de unde si cifrele similare ale tota-lurilor.

1:2, 3 Israelitii sunt pe punctul de a porni Tn calatoria lor de la Muntele Sinai spre Tara Promisa, ceea ce explica nece-sitatea dispunerii lor Tnlr-o ordine pre-cisa, ca niste ostiri ce marsaluiesc. A-cesta a fost motiyul pentru care Dum-nezeu a poruncit sa se faca un recensamant, in care sa fie cuprinsi toti bar-batii de la varsta de douazeci de ani Tn sus, apti de a merge la razboi.

1:4-17 A fost numit cate un barbat din fiecare semintie pentru a-I ajuta pe Moise sa efectueze recensamantul. In versetele 5-16 ni se'dau aceste nume. Versetul 17 suna astfel: „Apoi Moise si Aaron i-au luat pe b&rbatii acedia care fusesera mentionaii pe nume.”

1:18-46 lata cifrele obtinute Tn urma re-censamantului:

TRIBUL	VERSETELE	CIFRA
Ruben	20,21	46.500
Simeon	22,23	59.300
Gad	24,25	45.650
Iuda	26,27	74.600

Isahar	28, 29	54.400
Zabulon	30,31	57.400
Efraim	32,33	40.500
Manase	34, 35	32.200
Beniami	• 36,	35.400
Dan	38, 39	62.700
Aser	40.41	41.500
Neftali	42, 43	53.400

TOTAL		603.550

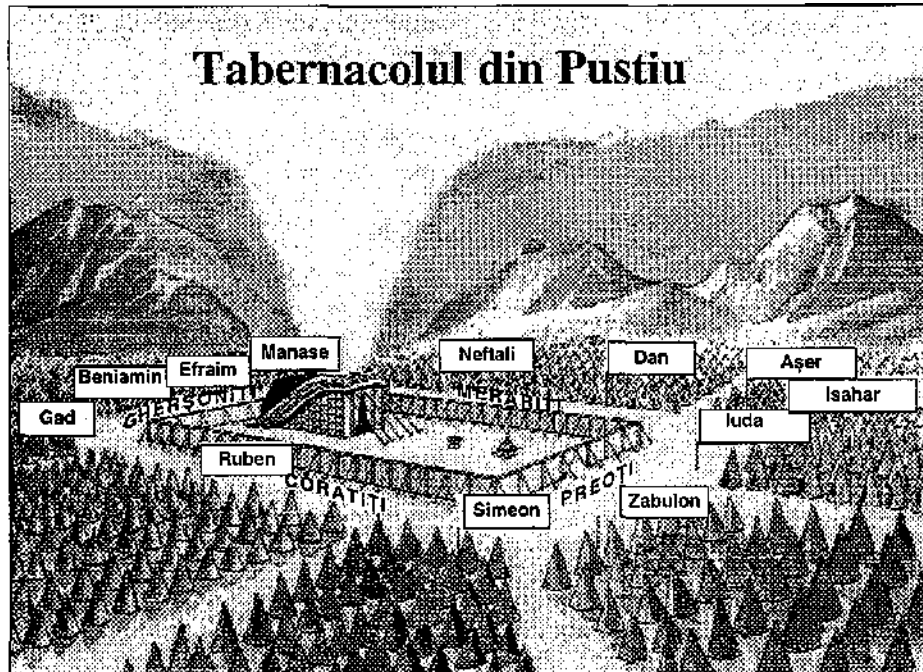
A se observa ca" tribul Efraim este mai numeros decat Manase, Tn deplina concor-danta cu binecuvSntarea rostita de Iacob Tn Geneza 48:19, 20. Lista triburiilorTncepe cu Ruben, Tntaiul nascut si cu tabara sa (am-plasala Tn sud), fiind urmat de Iuda cu tabara sa (est), apoi venind Dan si tabara sa (nord), la urma venind Efraim cu tabara sa (Tn vest).

1:47-54 Levitii nu au fost numarati printre barbatii Israelului apti de a merge la razboi (v. 47). In schimb lor li s-a Tn-credinlat sarcina de montare si demon tare a tabemacolului, precum si toate slujbele legate de acesla. Fiind amplasati in jurul cortului Tntalnirii, ei aveau grija sa-1 prole-jeze de profanare, aparfind astfel poporul dc pedeapsa (v. 53).

2:1, 2 Triburiilor lui Israel li s-a poruncit sa-si a?eze corturile Tn zona din jurul cortului Tntalnirii (vezi diagrama de mai sus), cate trei triburi Tn ilecare din cele patru laturi.

2:3-16 in partea de est, sub steagul lui **Iuda**, au fost **Iuda**, **Isahar** si **Zabulon** (v. 3-9). Fiecare trib avea proprii sau lider militar. Numarul total al oamenilor din aceste 3 triburi se ridica la **o suta optzeci** s/i sase de **mii patru sute. in partea de sud**, sub steagul lui **Ruben**, erau **Ruben**, **Simeon** si **Gad** (v. 10-16), Tabara lui Ruben numara **o suta cincizeci si una de mii patru sute cincizeci**.

2:17-31 in partea de vest, sub steagul

Amplasarea triburilor in tabara israelita

lui **Efraim**, au fost **Efraim**, **Manase** si **Beniamin** (v. 18-24). Tabara aceasta numara **o suta optzeci de mii o suta**. In partea de nord, sub steagul lui **Dan**, erau **Dan**, **Așer** si **Neftali** (v. 25-31). Numarul total al acestora se ridica la **o suta cincizeci si sapte de mii** sase sute. Triburile trebuiau sa marseze în ordine data - tabara lui **Iuda** mai întâi, si apoi celelalte. **Levitii** veneau dupa **Gad** si înainte de **Efraim** (v. 17).

2:32-34 Numarul total al razboinicilor a fost de sase **sute trei mii cinci sute si cincizeci** (v. 32). Numarul total al bratelor de lucru, inclusiv levitii (3:39), a fost de 625.550. Presupunand ca barbatii constituiau o treime din totalul israelitilor, rezulta că populația totală era probabil de cel puțin 1.876.650. Numarul razboinicilor este un indiciu mult mai exact al adevăratei forte a bisericii decât numărul celor care stau pe băncile din biserică! **B. Numarul si atributiile**

levitilor (cap. 3,4)

Capitolele 3 si 4 se ocupa cu slujba levitilor, care nu au fost cuprinsi în recensământul din capitolele 1 si 2. Tribul Levi a

fost pus deoparte de către Dumnezeu pentru a efectua slujba în sanctuar. Inițial El i-a ales pe întâii născuți să fie ai Lui, dar ulterior a ales tribul lui Levi în locul lor, pentru a efectua slujba divină (v. 12, 13). Levi a avut trei fii - Gherson, Chehat (Cohat) și Merari. Descendenților lor li s-a încredințat îndatorirea de a avea grijă de tabernacol și de mobilierul său.

3:1-10a Familia lui Aaron (descinsă din Chehat) a fost familia preotească (v. 9). Toți ceilalți leviti au slujit în legătură cu tabernacolul, dar nu toți au fost preoți (Sintagma: „preotii levitii” pe care o întâlnim mai târziu pe parcursul Pentateuhului înseamnă preotii levitici, dar nu înseamnă că toți levitii erau preoți, ci doar că toți preotii erau descendenți ai lui Levi.) Familia preotească este descrisă în versetele 1-4. După ce Nadab și Abihu au fost omorâți pentru sacrilegiul lor, lui Aaron nu i-au mai rămas decât doi fii: Eleazar și Itamar. Levitii erau servitori ai preoților (v. 5-9). Nimeni din afara de Aaron și de descendenții săi nu avea voie să slujească în cadrul preoției (v. 10a).

3:10b-13 Mediarea realizata de preotii din VT nu putea sa-l transpuna pe paca-tos tntr-o comuniune intima cu Dumnezeu, pentru ca si el trebuia sa stea departe de lucrurile sfinte, Tn caz contrar fiind pasibil de moarte (v. 10b). Dar In epoca de acum, mediarea realizata de Domnul Isus Cristos, Maretul nostru Mare Preot, ne d5 nu numai acces la Dumnezeu, ci si IndrSzneala de a patrunde In Tnsa?i prezenta Sa (Ev. 4:16). Aceasta schim-bare dramatica izvorSste din marele eveniment ce se interpune Tntre Numeri si Evrei: miracolul Golgotei.

3:14-39 La recensamantul populatiei levitii au fost trecuti Tn r&ndul razboinicilor, nu In al Inchinatorilor (v. 15). Fiecaruia dintre jfiii lui Levi i s-a Tncredintat respon-sabilitatea asupra unei parti din tabernacol:

TRIBUL SARCINA VERS.
CIFRA

Gher\$on Toate perdelele, aco- 18-26
7.500 peritorile si invelito-
rile si perdeaua de la u\$a
cortului Intalni-rii; panzele
cur(ii si perdeaua de la
poar-ta curjii care este de
jur imprejurul cortului si
altarului si toate franghiile
pentru slujba cortului, cu
exceptfa „valului” In care
era infa\$urat chivotul.

Chehat Lucrurile prea-27-32
8.600

sfmte-chivotul,
masa cu painea
punerii tnainte,
uneltele, sfe\$-nicul
de aur, perdeaua,
altarele, etc.

Merari Scandurile, drugii, 33-37
6.200 stalpii si pedestalele
lor, tarusii si franghiile.

Levitii aveau datoria de a-si instala cor-turile In imediata vecinatate a chenarului tabernacolului, la vest fund ghersonitii (v. 23), Tn sud chehatitii (v. 29) iar In nord familiile lui Merari (v. 35). Moise, Aaron si fiii trebuiau sa-si stabileasca tabara in partea de est, la intrarea Tn tabernacol (v. 38, 39, vezi diagrama).

Levi a fost eel mai mic dintre triburile

Israelului. Numarul total al levitilor de la vSrsta de o luna in sus a fost de douazeci si doua de mii (v. 39). Dar cifrele consemnate Tn versetele 22, 28 si 34 dau un total de 22.300 - discrepanta explicata Tn diverse moduri. Williams sugereaza ca surplusul de 300 reprezinta fiii Tntai nascuti, veniti pe lume Tn rastimpul scurs de la Exodul din Egipt, care, cum era si normal, nu au fost inclusi cand levitii au fost alesi pentru a-i Tnlocui pe int&ii nascuti ai altor triburi.²

3:40-51 Sensul pasajului este urmatorul: levitii au fost alesi de Dumnezeu sa fie ai SSi, in locul fiilor Tntai nascuti. Numarul levitilor a fost de 22.000 iar eel al fiilor Intal nascuti de 22.273 (v. 39, 43). Astfel nu au fost destui leviti care sa compenseze toti IntSii nascuti ai Israelului care ar fi slujit conform planului initial. Domnul a porun-cit ca cei doua sute saptezeci si trei de fii Tntai nascuti suplimentari sa fie rascum-parati prin achitarea a cinci sicii de per-soana. Aceasta suma de rascumparare (273 x 4 = 1365 sicii) a fost achitata lui Aaron si fiilor sai (v. 51). De observat ca intre Tntaii nascuti din versetul 43 ar putea fi inclu? i ?i cei nascuti in intervalul scurs de la Exodul din Egipt.

4:1-3 Recensamantul din capitolul 4 a avut drept scop stabilirea numarului levitilor apti de slujba la tabernacol, adica bar-batii de la varsta de treizeci la cincizeci de ani.

4:4-20 Exod 25:15 spune: „Drugii vor sta Tn inelele chivotului si nu vor fi scosi din ele.” Dar versetul 6 spune ca preotii „vor van drugii.” O solutie propusa de Keil si Delitzsch in comentariul lor este ca versetul 6 ar putea fi tradus astfel: „vor ajusta drugii pentru transportul chivotului”.³

Mai intai sunt mentionate Tndatoririle chehatitilor (v. 4-20). Aaron si fiii lui aveau indatorirea de a strange tabernacolul si vasele sacre (v. 5-13). Chivotul (v. 5, 6), masa painii punerii Tnainte (v. 7, 8), sfesnicul de aur (v. 9, 10), altarul de aur (v. 11), sculele (v. 12) si altarul de bronz

(v. 13, 14) trebuiau acoperite cu o invelitoare de piei de vitel de mare. Ceilalti fii ai lui Chehat au primit Tnsarcinarea de a transporta aceste articole acoperite. (Ligheanul nu este pomenit aici, dar desigur si pe aces-

ta 1-au transportat fiii lui Chehat.) Ei nu aveau voie sa se atinga de ele, nici macar sa le priveasca atata timp cat erau descoperite, In caz contrar fund pasibili de moarte (v. 15, 17-20). Lui Eleazar, fiul lui Aaron, i s-a tncredintat sarcina tabernacolului si a mobilierului sau sacru (v. 16).

Perdeaua dintre Sfanta Sfintelor si Locul Sfant ascundea in permanenta chivotul de privirile oamenilor (v. 5). Chiar si atunci ctnd israelitii se deplasau, chivotul era acoperit cu aceeaasi perdea, care infatiseaza trupul Domnului nostru Isus Cristos. Pana la Calvar, nimeni, in afara de marele preot, nu a avut voie sa priveasca tronul lui Dumnezeu de deasupra chivotului. Abia atunci, la moartea Domnului pe cruce, s-a rupt, pe veci, perdeaua Tn doua.

4:21-28 Ghersonitii aveau Tndatorirea de a transporta perdelele tabernacolului, tabernacolul (cortul intalnirii), perdelele curtii si paravanele. Itamar fiul lui Aaron a tost pus mai mare peste ghersoniti.

4:29-33 Familiile fiilor lui Mcrari au primit insarcinarea de a transporta scan-durile, drugii, stSlpii, pedestalele, tarusii si sforile.

4:34-49 In urma recensamantului au rezultat urmatoarele cifre:

Chehatifi	2.750
Ghersoniti	2.630
Merariti	3.200
Numarul TOTAL ai levi{ilor cu varsta Tntre 30-50 ani	8.580

C. Curatia și marturisirea (5:1-10)

Sectiunea aceasta se ocupa de precautiile pe care trebuiau sa le ia israelilii pentni a pastra tabara neintinata. Motivul care sta la baza poruncii din versetul 3 se regaseste in Deuteronom 23:14: Dumnezeu Se afla (umbla) in mijlocul taberei.

5:1-4 Leprosii, oamenii cu bube deschise si cei care s-au atins de un mort trebuiau scosi in afara taberei. Tabara era alcatuita din cortul intalnirii plus spatiul din jurul sau ce era ocupat de corturile lui Israel.

5:5-10 Cand un barbat sau o

femeie... comiteau vreun pacat impotriva aituia, el

sau ea era obligat sa marturiseasca pacatul, sa aduca o jertfa de faradelege, sa restituie obiectul si sa adauge a cincea parte la el. Daca persoana nedreptadta nu mai era Tn viata sau nu putea fi reperata, sau daca nu avea rude ?n viata, plata trebuia achitata preotului.

pentru totdeauna. Judecata lui Dumnezeu cadea asupra partii vinovate iar

D. Legea geloziei (5:11-31)

5:11-15 Pasajul acesta descrie ritualul de detectare a minciunilor cunoscut sub denumirea de Tncercarea geloziei. Scopul ceremoniei era de a stabili vinovatia sau nevinovatia unei femei suspectate de infi-delitate fata de sotul ei. Femeia era pusii sa bea apa amestecata cu tarana de pe podeaua tabernacolului. Daca era vinovata, aceasta bautura se dovedea un biestem pentru ea, cauzand umflarea stomacului ei sau putrezirca pulpei. Daca era nevinovata, bautura nu-i provoca nici un rau. Din ver-setele 12-14 reiese clar ca sotul ci nu slia daca ea a fost infidela sau nu. El avea mai Tntai daioria de a o duce pe sotia sa in fata preotului, Tmpreuna cu o jeilfa de mancare.

5:16-31 Preotul prepara amestecul de apa si tarana Tntr-un vas de lut. Apoi o aducea la altar inaintea Domnului, Ti despletea parul ^i aseza jertfa de mancare Tn mainile ei. Dupa aceea Ti cerea sa fie dc acord cu juramantul confonn caruia Tn caz de vinovutie va fi blestemata. Dupa ce scria blestemele Tntr-o carte si le radea, introdu-candu-le Tn bautura amara, legana jertfa de mancare Tnaintea Domnului, ardea o mana din aceasta ofrandii pe altar, dupa care o pune pe femeie sa bea apa. Afirmatia din versetul 24 confonn careia femeia trebuia sa bea apa este repetata Tn versetul 26. Dar femeia nu bea decat o singura data. Daca era vinovata, judecatile proferate veneau peste ea, inclusiv sterilitatea. In schimb, daca era nevinovata, era pronuntata curata, libera de pedeapsa si putea trai Tn conti-nuare o viata normala de casnicie, putand naste copii. Vei-setele 29-31 sunt un rezu-mat al judecatii geloziei.

Gelozia poate distruge o casnicie, fie ca exista temeiuri, fie ca nu. Ritualul acesta asigura o modalitate de rezolvare a chestiu-nit, odata

partea nevinovata era eliberata de senti-mentul de suspiciune fata de sotia sa.

Unii cercetatori ai Bibliei cred ca aceasta sectiune va avea o aplicatie speciala in viitor, cand natiunea Israel va fi supusa la pro-bS pentru necredinciosia ei fata de Iehova.

E. Legea nazireatului (cap. 6)

6:1-8 Termenul „nazireat” provine din radacina cuvintului „a separa”. Juramantul de nazireat era un jurament voluntar pe care un barbat sau o femeie puteau sa-l faca pentru o perioada precizata de timp. Misna afirma ca juramantul de nazireat putea dura pana la 100 de zile, desi de obicei se intindea pe treizeci de zile. In unele cazuri rare, oamenii erau nazirei pe viata - de ex. Samuel, Samson, Ioan Botezatorul. Juramantul continea trei prevederi: (1) El nici nu manca, nici nu bea rodul vitei de vie - inclusiv otet, vin, must, struguri sau stafide (v. 2-4); (2) nu-si taia parul (v. 5); (3) nu se apropia de un mort (v. 6-8).

Vinul este un simbol al bucuriei oamenilor. Parul lung, ce pentru barbat este o rusine, reprezinta un semn al umilintei. Iar trupul unui mort produce Tntinare.

Astfel nazireatul era si este o enigma pentru copiii acestei lumi. Pentru a fi bucuros, el se retragea din bucurie; pentru a fi puternic, se facea pe sine slab; iar pentru a-si iubi rudele, si Ie„ura”(Luca 14:26)⁴

6:9-12 Paragraful acesta descrie procedura ce trebuia urmata cind un barbat Tsi calca juramantul prin contactul involuntar cu trupul unui mort. Mai intai trebuia sa treaca printr-un proces de curatire ce dura sapte zile, descris in Numeri 19. In ziua a saptea Tsi radea capul iar in ziua urmatoare aducea doua turturele sau doi porumbei, unui ca jertfa de pacat si celalalt ca ofranda mistuita. De asemenea aducea un miel de un an pentru jertfa pentru vinii in pofida tuturor ofrandelor aduse de el, zilele separarii sale initiale se forfeau si trebuia sa-l ia de la capat. Astfel, desi un nazireat intinat putea sa fie consacrat din nou, zilele Tntinarii sale erau forfeate. Pentru noi, asta Tnseamna ca un credincios care a

alunecat in pacat poate fi restaurat, dar timpul pierdut in

absenta parta^iei cu Dumnezeu este irosit.

6:13-21 Aici este prezentata ceremonia ce trebuia indeplinita cand un barbat se apropia de momentul rostitii juramantului. Trebuiau aduse patru ofrande: mistuita, pentru pacat. penlru pace si de mancare (v. 14, 15). Nazireatul isi radea capul si ardea parul in foe sub jertfa pentru pace (v. 18). Partea ce trebuia indeplinita de preot in aceasta ceremonie este prezentata Tn ver-selele 16, 17, 19 si 20. Versetul 21 se refera la ofranda de bunavoie pe care nazireatul o putea aduce la Tncheierea juramantului sau.

6:22-27 Ultimele versete ale capitoului 6 ne prezinta binecunoscuta si minunata binecuvantare cu care Aaron si fiii sai trebuiau sa binecuvanteze poporul. Marele evanghelist D. L. Moody a avut o deosebita apreciere pentru aceasta benedictie:

lata o benedictie care poate face .mconjurul piimantului. pe o duratii nelimicata, fara sa-si piardii din savoarc. Nu e inima care sa n-o poata rosti, caci.sunt Tnsesi cuvintele lui Dumnezeu. Nu e scrisoare care sa nu se poata tncheia cu aceasta benedictie. O putem spune la fiecare in-cepul de zi, penlru ca Tnainte de a merge la cul-care, sa sfintim noaptea cu aceea^i benedictie. Ce binecuvantare, ce paza, ce luraina, ce Tnaltare a sarmanei noastre vieti catre zorii binecuvSntati ai diminetii ceresti. Este Insusi Domnul nostru, care ne binecuvSnteazii cu aceasta frantura din nestarsitele inmuri ale raiului.^

F. Darurile capeteniilor (cap. 7)

7:1-9 Capitolul acesta ne duce mapoi la Exod 40:17. cand a fost stabilit taberna-colul. Liderii Israelului erau capeteniile diverselor triburi. Numele lor au fost prezen-tate deja la Numeri 1:5-16 si Numeri 2. Mai Tntai ei au adus o ofranda alcatuila din sase care acoperite si doisprezece boi, adica un car la doua capetenii si un bou de fiecare capetenie (v. 3). Moise a dislribuit doua care si patru boi fiilor lui Gberson... si patru care si opt boi meraritilor, pentru ca acestia sa poata sa-si aduca la tndeplinire slujbele lor pentru

transportul mobilierului cortului. Chehatitilor nu li s-a dat nici o caruta, si nici un bou, deoarece ei purtau pretioasa povara a vaselor sacre pe umerii lor.

7:10-83 Liderii tribali i au adus darurile in douasprezece zile consecutive, pentru dedi-carea altarului. Aceste daruri sunt descrise foarte amanuntit, dupa cum urmeaza:

pus mainile pe capetele levitilor la usa cortului. Iar

Ziu	Printul	Tribul	Versetcl
1	Nah\$on	Iuda	12-17
2	Netaneel	Isahar	18-23
3	Eliab	Zabulon	24-29
4	Elitur	Ruben	30-35
5	Selumiel	Simeon	3M1
6	Eliasaf	Gad	42-47
7	Eli^ama	Efraim	48-53
8	Gamaliel	Manase	54-59
9	Abidan	Beniamin	60-65
10	Ahiezer	Dan	66-71
11	Pagiel	A\$er	72-77
12	Ahira	Neftali	78-83

7:84-89 Totalul darurilor ne este prezentat Tn versetele 84-88. Dumnezeu nu uita nici un serviciu Tnfaptuit pentru El, ci tine o evidenta foarte exacta. Cand s-a Tncheiat prezentarea darurilor, Moise a intrat Tn cor-tul intalnirii, In locul preasfant si a auzit glasul lui Dumnezeu vorbindu-i de dea-supra scaunului Tndurarii, probabil ca o expresie a satisfactiei fata de darurile aduse de lideri (v. 89). Desi Moise era din tribul lui Levi, el nu a fost preot. Totu\$i Dumnezeu a facut o exceptie Tn cazul lui, prin faptul ca nu doar 1-a autorizat sa intre Tn locul preasfant, ci i-a poruncit sa faca asa (Ex. 25:21, 22).

G. Slujbele din Cortul intalnirii (cap. 8) 8:1-4 Aaron a fost Tndrumat s\$ aranjeze candelile Tn sfesnicul de aur Tn asa fel Tncat lumina sa cada Tn fata sfesnicului. Daca lumina reprezinta marturia Duhului Sf\$nt iar sfesjiicul Il Tntruchipeaza pe Cristos, atunci acest fapt are menirea de a ne aminti ca lucrarea Duhului este de a-L proslavi pe Cristos.

8:5-13 In continuare este descrisa con-sacrarea levitilor. Mai TntSi ei au fost curafiti prin stropirea cu apa purificarii (explicate la Numeri 19). Apoi trupul lor a fost ras cu un brici, dupa care si-au spalat hainele sj s-au spalat pe ei Tnsisi (v. 7). Reprezentantii poporului si-au

Aaron i-a adus pe leviti Tnaintea Domnului ca o jertfa leganata. Acest lucru ne aminteste de Romani 12:1, 2 unde credinciosilor din epoca noastrS li se spune sa-si aduca trupurile ca o jertfa vie lui Dumnezeu. Moise a adus apoi o jertfa mistuita și o jertfa pentru pacat.

8:14-22 Dumnezeu repeta ca El i-a ales pe leviti sa fie ai Lui, Tn locul Tntailor nas-cup pe care Ti pretinsese El dupa Exodul din Egipt. Levitii au fost rSnduiti sS-i slu-jeascS pe preoti. Consacrarea levitilor a avut loc conform poruncii date Tn aceasta privinta, ace^tia preluandu-și slujba Tn lega-tura cu tabernacolul.

8:23-26 Levitii trebuiau sa slujeasca Tncepand de la vSrsta de douazeci și cinci de ani pana la varsta de cincizeci de ani (v. 24). La Numeri 4:3 gasim ca slujba lor Tncepea de la varsta de treizeci de ani. Unii interpreteaza trimiterea din capitolul 4 ca o referire la cei care au purtat tabernacolul Tn timpul peregrinarii prin pustiu. Cat prive^te varsta mai scazuta din capitolul 8, aceasta ar fi, dupa acestia, o referire la slu-jirea Tn tabernacol dupa ce acesta a fost instalat Tn Jara. Fagaduintei. Altii considera diferenta de cinci ani un fel de ucenicie. Cei ce Tncetau slujba la varsta de cincizeci de ani nu mai efectuau munci grele, dar aveau voie sa continue activitatea ca suprave-ghetori (v. 25, 26). Aceste versete fac deosebirea dintre „**lucrare**” si slujba sau aco-perirea **nevoilor**. Prima categorie implica munci grele, a doua presupunand activitați de supraveghere.

Cineva a subliniat ca levitii sunt o Tntruchipare a cre^tinilor, care sunt rSscumparati, curafiti și pusi deoparte sa-L slujeasca pe Domnul, neavand nici o mostenire aid pe pamant.

H. Pa^tele, norul si trompetele de aur

(9:1-10:10)

9:1-14 Instructiunile lui Dumnezeu de a sarbatori Pastele (v. 1-2) au precedat evenimintele din capitolul 1. Nu toate

evenimintele din Numeri sunt redade Tn ordine cronologica. Pastele se sarbatorea Tn ziua a paisprezecea a lunii Tntai. S-au asigurat o seama de conditii speciale pentru cei Tnti-nati din punct de vedere ceremonial (pro-

babil independent de vointa lor), prin atin-gerea trupului unei persoane decedate sau prin faptul ca se aflau Tntr-o calatorie la acea data. Toti acestia puteau sarbatori Pas-tele cu o luna mai tarziu, **in ziua a paispre-zecea a lunii a doua** (v. 6-12). Dar orice alt om care nu sarbatorea Pastele era **nimicit din poporul lui** (v. 13). Unui strain (adica neevreu) i se permitea sa sarbatoreasca Pastele Domnului daca dorea sa faca acesl lucru, dar numai tn conditiile respectarii tuturor instructiunilor date evreilor (v. 14).

9:15-23 Aceste versete anticipeazii capi-tolele urmatoare, descriind norul de glorie ce acoperea cortul Tntalnirii - ziua norul... iar noaptea avea Tnfapsarea unui foe. Ori de cate ori se ridica norul de pe cort, israelitii trebuiau sa stranga tabara si sa porneasca din nou marsul lor Tnainte. Cand norul se oprea deasupra cortului, oamenii trebuiau sa se opreasca si sa-si Tntinda corturile. Desigur, norul era un simbol al lui Dumnezeu care Isi conducea poporul. Desi Domnul nu ne mai conduce tntr-o maniera at&t de vizibila in vremea noastra (asta pen-tru ca noi umblam prin *credinta*, nu prin *vedere*), principiul ramane valabil: sa por-nim la drum doar atunci cand El a initiat deplasarea, si nici macar cu o clipa Tnainte, conform proverbialei ztcatori: „darkness about going is light about staying”, [adica, Tn traducere aproximativa: „Tntunericul din timpul deplasarii este lumina din timpul sederii”, n.tr.].

10:1-10 Lui **Moise** i s-au dat instructiu-ni sa confectioneze doua trompete din argint, din care sa se sune (1) pentru strangerea adunarii... la usa cortului Tntalnirii (v. 3, 7); (b) ca semnal pentru marsul Tnainte; (c) pentru striingerea liderilor (Tn acest caz sunandu-se doar dintr-o singura trompeta) (v. 4); (d) apoi se suna alarma Tn timp de razboi (v. 9); (e) si se vesteau anumite zile speciale, cum ar fi zilele de sarbatoare (v. 10).

In fiecare din aceste scopuri se

sună din trompete Tn mod diferit. Cand se suna alarma (v. 5), se pomea marsul, Tncepand cu triburile situate Tn partea de est. Cand se suna alarma a doua oara acesta era sem-nalul pentru Tnaintarea celor din latura de sud. Probabil cei aflati la vest si la nord se

Tncolonau Tn aceasta" ordine, Trompetele nu s-au marginil !a marsul israelitilor prin pustiu, ci au lost destinate folosirii si dupa sosirea Tn tara promisa (v. 9). Observati cuvintele: „Tn tara" (sau „Tn tara voastra"). Cu alte cuvinte, Dumnezeu Ti asigura pe israeliti ca Isi va respecta promisiunea facuta lui Avraam. Uimasii lui *aveau* sii primeasca tara fagaduintei, dar neascultarea si necredinta lor *aveau* sa *intarzie* intrarea lorTn aceasta tara timp de patruzeci de ani.

**n. DE LA SINAI LA CAMPIILE
MOABULUI (10:11-22:1) A.
Plecarea din pustiul Sinai
(10:11-36)**

10:11 Versetul 11 marcheaza trecerea la o noua sectiune a cartii Numeri. Pana Tn acest punct, israelitii fusesera cantonati Tn tabara de la Muntele Sinai. De la versetul 11 pana la 22:1 avem consemnarea drumu-lui parcurs cle ei de la Muntele Sinai la campiiile Moabului, din imediata apropiere a fa"" Promise. Calatoria acesta a durat circa patruzeci de ani. Ei au plecat doar Tn a douazecea zi, deoarece a intervenit sarbatoarea Pastelui (vezi Numeri 9:10, II).

10:12, 13 Prima sectiune a calatoriei a fost de la Muntele Sinai la Pustiul Paran. Dar au existat trci popasuri, Tnaintea de a ajunge Tn pustiu: Tabera, Kibrot Hataava si Haterot. in realitate ei au ajuns Tn pustiul Paran Tn Numeri 12:16.

10:14-28 In continuare ni se prezinta ordinea Tn care marsaluiau triburile. Fiecare trib avea Tn frunte conducatorul sau. Este aceeaasi succesiune pe care o Tntalnim Tn capitolul 2, cu o singura exceptie: Tn 2:7 se pare ca levilii marsaluiau dupa Gad dar Tnaintea tribului Efraim. In 10:17 gher-sonitii si meraritii sunt listati dupa Zabulon iar cohatitii (Tn unele versiuni romanesti apare grafia „chehatiti", n.tr.) dupa Gad. Se pare ca ghersonitii si meraritii pomeau Tnaintea celorlalti, pentru a putea instala echipamentul purtat de ei la locul

de tabara, Fund gata cand soseau cohatitii cu vasele sacre.

10:29-32 Hobab a fost cumnatul lui Moise. Raguel (identificat cu Reuel si Ietro) a fost tatal lui Hobab si respectiv socrul lui

Moise. Se pare ca Hobab cuno?tea bine pustiul, TntrucSt era madianit. Poate ca de aceea Moise 1-a invitat sS-i Tnsoteasca pe israeliti - „**tu vei fi ca ochi pentru noi**” Multi interpret] ai Bibliei cred ca aceasta invitatie reprezinta o lipsa de credinta din partea lui Moise, Tntrucat Dumnezeu deja promisese ca-i va calauzi pe israeliti.

Dar Kurtz sugereaza o alta interpretare posibila:

Stalpul de nor stabilea, in linii man, traseul de urmat, locurile de cantonament sj durata ramSnerii la fiecare loc de popas. Cu toate acestea nu se excludea prudenta omeneasca privi-toare la aranjarea cantonamentului de asa natura Tncat israeliti! sa beneticieze de cele mai avanta-joase circumstante, avand la dispozitie apt!, terenuri de pasunat, adapost si combustibilul necesar. In toate aceste aspecte experienta si cunostinjele lui Hobab despre desert puteau sa se dovedeasca extrem de utile, ca supliment al calauzirii norului.⁶

10:33,34 Chivotul legamantului era

infaşurat in perdeaua ce despartea locul sfant de locul preasfant (Num. 4:5), fiind transportat de cohatiti tn capul coloanei. Calatoria de la Sinai la Cades Barnea a durat trei zile. Norul de slava i-a umbrit pe israeliti, in timp ce Domnul le cauta **un loc de odihna.**

10:35,36 Nu ni se spune daca Hobab i-a insotit sau nu pe israeliti. Dar din Judecatori 1:16 si 4; 11 reiese ca i-a insotit, deoarece descendentii lui sunt enumerati Tn randul israelitilor. Ori de cate ori pornea chivotul dimineata, Moise li cerea Domnului biruinta. Iar seara cand se odih-ne, el se ruga pentru ca Domnul sa revina la poporul Israel.

B. Rascoala din tabara israelitilor (cap. 11)

11:1-3 Cititorul tresare Tn acest punct, vaz&nd cu cata usurinta s-au pISns israelitii Tmpotriva lui Dumnezeu, dupa tot ce a facut El pentru ei. Gasim un indiciu al nemulțumirii lor Tn versetul 1: „**a mistuit o parte la marginea taberei.**” Nemulțumitii se aflau la

oarecare departare de chivot. Focul de la Dumnezeu i-a mistuit la extremitatea taberei. iocul primind denu-

mirea de Tabera („ardere”). Versiunile King James si New King James spun ca focul **i-a mistuit pe unii** dintre cei ce s-au plans. Traducerea ASV spune doar ca focul a facut ravagii In extremitatea taberei. Indiferent de interpretarea adoptata, inci-dentul a constituit un aveitism plin de Tndurare dat popomlui Tn Tntregime ca jude-cata va fi asprii.

11:4-9 Al doilea act de nemultumire a avut loc chiar Tn mijlocul taberei, de data aceasta motivul gasindu-se Tn sintagma: **„adunaturii de oameni care se aflau in mijlocul lor i s-a facut pofta”** Impreuna cu israelitii au iesit din Egipt si o seama de necredinciosi. Or, aceasta adunatura a constituit 0 sursa permanenta de intristare pentru israeliti, r^emultumirealor afectandu-i si pe israeliti si determinandu-i sa tanjeasca de dor dupa hrana pe care o avusesera Tn Egipt, nesocotind si dispretuind mana pe care le-a daruit-o Dumnezeu. Vezi Psalinul 78 versetele 17-33, unde gasim comentariul lui Dumnezeu pe aceasta tema.

Ce ciudat sa vcdem cum suflute pe care Isus Ic hraneste cu mana de sus 11 intristeaza cu faptele lor rele,, pacatuind Tmpotriva iubirii Sale.

Dar si mai mare e mirarea sa vedem ca
Cel de care s-au dcpiirtat ei
S-a purtat cu Tngaduinta fala de ei,
Tn pofida
tndaratnicici lor. Spalandu-le totusi pacatele.

11:10-15 Moise a strigat mai Tntai catre Domnul cu privire ia propria sa neputinta de a avea grija de un astfel de popor, de unui singur. Apoi el a descris totala imposi-bilitate de a asigura carne unei multimi alat de mari. pentru ca Tn final sa doreasca sa moara, pentru a scapa de aceste probleme.

11:16,17 Primul raspuns pe care i 1-a dal Domnul a constatat Tn faptul ca a asigurat numirea a saptezeci de batrani cu care Moise saTmparta povaraTngrijirii poporului. Multi cercetatori ai Bibliei se Tntreaba daca aceasta a fost solutia cea mai buna a lui de rezolvare a probiemei

iui Dumnezeu si daca nu cumva Dumnezeu ar li avut si un plan mai bun pentru el. Astfel ei afirma ca Tntrucat Dumnezeu daruieste taria necesara pentru aducerea la Tndeplinire a tuturor

poruncilor Sale, Moise ar fi suferit o diminuare a învrednicirii divine, atunci când s-a produs o restrângere a responsabilităților sale.⁷ Anterior, urmând sfatul socrului său, Moise numise oameni care să îndeplinească rolul de autorități civile (Ex. 18:25; Deut. 1:9-15). Am putea deduce însă că cei șaptezeci aleși aici au avut îndatorirea de a purta povara *spirituals*. Nu trebuie să confundăm aceste două atribuții distincte.

11:18-23 Când privește pe israeliti, Dumnezeu a spus că ei vor avea destulă carne să mănânce, că El le va trimite atâtă carne încât să le iasă pe nări și să se dezguste de ea. Și nu doar o zi, nici două zile, nici cinci zile, nici zece zile.... ci o lună întreagă! Moise a pus sub semnul îndoielii o atare posibilitate, dar Domnul a promis că se va întâmpla exact așa cum a prezis El. în drum spre Sinai, Dumnezeu le asigurase că în chip miraculos copiilor lui Israel carne de mîncat (Ex. 16:13). Moise ar fi trebuit să-și aducă aminte de acest lucru și să nu pună la îndoială capacitatea Domnului. O, căst de repede uităm de îndurările revarsate de Domnul peste noi în trecut, când ajungem în împrejurări potrivnice!

11:24-30 Când au fost instalați oficial cei șaptezeci de batrani, Duhul Domnului a venit peste ei, urmarea fiind că ei au profetizat, adică au rostit revelații primite direct de la Dumnezeu. Chiar și doi dintre oamenii care rămăseseră în tabără au profetizat. După câte se pare Iosua a crezut că acest miracol constituia o amenințare la adresa conducerii lui Moise, încercând, prin urmare, să-l oprească. Dar Moise a dat dovadă de o mare larghetate spirituală, dând răspunsul atât de nobil din versetul 29.

11:31-35 Carnea promisă a apărut sub forma unui stol de prepelițe. Din versetul 31 s-ar putea deduce fie că prepelițele zburau la doi cîți deasupra pământului, fie că erau stivuite până la înălțimea de doi cîți. Ultima variantă nu este

imposibilă, întrucât se știe că prepelițe epuizate în timpul zborului lor migrator au poposit la bordul unui vapor în număr atât de mare încât vasul s-a scufundat.⁸ Oamenii au început imediat să se înrîpăte din ele, dar mulți dintre ei au fost loviți numaidecât cu o groaznică plagă. Locul s-a numit, prin

urmare, Chibrot-Hataava (..mormintele pofteti"), Tntrucat pofta oamenilor le-a cauzat moartea. Se consemneaza cS urma-torul popas a fost la Haterot {v. 35).

C. Razvratirea lui Aaron și Miriam

(cap. 12)

12:1,2 Urmatorul capitol trist din istoria Israelului Ti are ca protagonisti pe doi dintre liderii poporului, **Miriam și Aaron**. Desi erau sora si respectiv fratele lui Moise, ei au vorbit Tmpotriva lui, protestand pentru fap-tul ca s-a casatorit cu o femeie etiopeana. Cei putin acesta a fost pretextul lor. Dar motivul real pare sa rezide Tn versetul 2: ei au contestat rolul de conducator detinut de Moise, voind ca si ei sa aiba parte de acest rol. In aceasta perioada nu exista nici o lege care sa interzica Tncheierea unei casatorii cu o persoana de etnie etiopeana, desi dupa ce au ajuns Tn tara fagaduintei, israelitilor li s-a interzis expres sa se casatoreasca cu per-soane din afara poporului evreu.

12:3 Moise nu a Tncercat sa se apere, ci s-a Tncreztit Tn Dumnezeu, Cei care l-a asezat Tn pozitia de conducator. Familia sa (cap. 12), liderii (cap. 16) si, Tn ultima instantii, Tntreaga adunare (16:41, 42) i-au contestat aiitoritatea. Dar cand s-a abatut judecata lui Dumnezeu asupra adversarilor sai, Moise nu s-a bucurat, ci a mijlocit pentru ei. Cu adevarat el a fost un om foarte smerit, mai mult decat toti oamenii de pe pam&nt. Faptul ca a consemnat acest lucru despre sine nu slirbeste cu nimic smerenia sa, ci ilusltreaza adevarul textului de la 2 Petru 1:21b; el a scris Tn m\$sură Tn care a fost manat de Duhul Sfânt.⁹

12:4-8 Dumnezeu i-a chemat pe **Moise, Aaron si pe Miriam** la ușa **cortului intal-nirii**, mustrandu-i pe Miriam si pe Aaron si amintindu-le ca Moise detinea o pozitie de apropiere de Dumnezeu de care nu a mai benefical nici un alt profet. Cu altii El vor-bea indirect, prin vedenii sau vise, dar cu Moise

vorbea nemijlocit, **fata in fata**. Termenul **plainly** [din textul englez, n.tr.] Tnseamna „direct”, „nemijlocit”, iara inter-medar”. **Forma Domnului** Tnseamna o manifestare sau reprezentare vizibila a Sa. Desi Tnsasi Miriam era o profetesa (Ex. 15:20), Domnul a tinut sa precizeze deose-

Araba, derivat din termenul ebraic insemnand „stepa” sau „desert,” se refera la zona din sud in prelungirea vailordanului. Aceasta depresiune se intinde pe o distanta de peste 160 km de la Marea Moarta la Golful Aqaba.

birea dintre relatia Sa cu Moise si cea pe care

0 avea cu alti profeti.

Singurul lucru pe care-

1 mai gasim consemnat

despre Miriam dupa acest

incident este moartea ei (Nu.

20:1).

12:9, 10 Domnul S-a maniat pe ei si a plecat. Ca pedeapsa pentru razvratirea ei, Miriam a fost lovita cu lepra, intrucat Aaron nu a fost pedepsit, unii au sugerat ca Miriam ar fi fost capul rebeliunii. Ei citeaza in sprijinul ipotezei faptul ca verbul din versetul 1 poarta marca de feminin singular. Altii opineaza ca pedeapsa lui Aaron a constat in faptul ca si-a vazut sora devenind leproasa. Aaron era marele preot, drept care, daca ar fi devenit lepras, nu si-ar mai fi putut indeplini functia in slujba poporu-lui. Pozitia sa pare sa-l fi salvat de umilirea prin care a trebuit sa treaca Miriam.

12:11-16 Aaron i-a marturisit lui **Moise** pacatul sau, cerand ca Miriam sa nu fie „ca un copil nascut mort, care vine pe lume pe jumState descompus.”¹⁰ Ca raspuns la medierea lui Moise, Dumnezeu a vindecat-o pe Miriam de lepra, insistand insa ca aceasta sa se supuna perioadei obisnuite de sapte zile de curatire prescrisa in cazul unui lepras. Domnul i-a amintit lui Moise ca ea ar fi fost alungata din tabara, ca necurata, chiar si daca ar fi scuipat-o fatal ei in fata.

D. Iscoadele trimise sa culeaga date despre Pamantul Fagaduintei (cap. 13,14)

13:1-20 In capitolul acesta trimiterca iscoadelor a fost ordonata de Domnul. La Deuteronom 1:19-33 poporul a sugerat sa se trimita iscoade. Negresit porunca lui Dumnezeu a intervenit ca raspuns la ccre-rea israelitilor, chiar daca acestia au dal dovada de necredinta. in versetele 4-15 ni se dau numele iscoadelor. Observati in special numele **Caleb (v. 6) si Hosea (v. 8). Lui Hosea, fiul lui Nun, Moise i-a pus numele Iosua (v. 16).** Moise le-a cerut celor douasprezece iscoade sa Ti aduca un raport complet cu privire la tara si locuitorii ei (v. 17-20). Mai intai acestia trebuiau sa se duca la Neghev, Tn sud, apoi in tinutul muntos din partea centrala a taYii.

13:21-29 Spionii au cercetat tara din pustiul Tin din sud pana la Rehob in partea de nord (v. 21). Versetele 22-24 descriu operatiunea de spionaj din sud. La Hebron ei au zarit trei fii ai lui Anac, care, potrivit textului de la Deuteronom 2:10, II erau uriasi. in apropiere de Hebron spionii au dat peste o vale cu culturi viticole. Astfel au taiat un ciorchine urias de struguri, pe care

1-au agatat de o prajină ce se sprijinea la fiecare capăt pe umarul a doi dintre ei. Au dus apoi în tabara israelitilor strugurele împreună cu rodii și smochine. Valea s-a numit Escol, care înseamnă „ciorchine”. În mare, raportul spionilor se referea la o țară minunată, locuită de oameni periculoși. Asta pentru că spionii s-au îndoit de capacitatea Israelului de a-i cuceri pe locuitorii țării. În pofida promisiunii pe care le-o daduse Dumnezeu că îi va izgoni pe aceștia.

13:30-32 Referirea la Nefilim ce apare în textul ebraic din versetul 33 nu înseamnă că acești uriași ar fi supraviețuit în urma Potopului. Israelitii auziseră despre Nefilimii care traseră înainte de Potop, fapt care i-a determinat să le aplice acestor uriași întâlniți în Canaan aceeași denumire. **Caleb** (vorbind în numele lui Iosua și al său însuși), și-a exprimat încrederea că Israel va avea izbândă. Dar ceilalți au negat cu incapacitate că israelitii ar putea ieși învingători dintr-o confruntare cu locuitorii țării promise. Sintagma: „o țară care-ți devorează locuitorii” a însemnat pentru ei că locuitorii aflați atunci în țară i-ar fi distrus pe oricare alți oameni care ar fi încercat să se stabilească în ea.

13:33 Zece dintre spioni au fost patrunși de o perspectivă incorectă, deoarece s-au văzut pe ei exact așa cum îi vedeau locuitorii Canaanului (ca niște lacuste). Iosua și Caleb au văzut însă Israelul din punctul de vedere al lui Dumnezeu, spunând: **putem să-o cucerim**. Pentru cei zece spioni lipsiți de credință problema uriașilor era insurmontabilă. Dar pentru cei doi spioni credincioși prezenta uriașilor a fost lipsită de importanță!

14:1-10 Toată adunarea a izbucnit într-o aprigă exprimare de nemulțumire la adresa lui Moise și a lui Aaron, acuzându-L pe Domnul că i-a izbit din Egipt doar pentru a-i ucide în Țara Promisă. Și astfel ei au propus alegerea unui nou lider, care să-i

conducă înapoi în Egipt (v. 1-3). Când Iosua și Caleb au căutat să-i asigure pe israeliti că vor avea izbândă împotriva vrășmasului, israelitii au complotat uciderea lor cu pietre (v. 6-10).

Versetele 3 și 4 demonstrează plastic

stupiditatea necredintei. Auzi una ca asta! Sa se intoarca in Egipt, de parca nu aceasta ar fi fost tara pe care Dumnezeu lor a devastat-o! Sa revina in mijlocul unui popor care era inca in doliu pentru moartea intailor nascuti! Sa revina in jumatul pe care l-au pradat in ajunul exodului lor! Sa treaca din nou prin Marea Rosie, in care tocmai se inecase ostirea egipteană, ce pornise in urmarirea lor! Si-apoi oare ce fel de primire le-ar fi facut Faraon? In pofida tuturor acestor considerente, lor li s-a parut ca ar fi fost mai in siguranta sa revina in Egipt, decat sa creada ca Dumnezeu ii va conduce la o mare biruinta in Canaan. Desi Iehova lovise Egiptul, despicase marea, ii hranise cu paine din cer si-i condusesese prin pustiu, ei tot n-au fost in stare sa se increada in puterea Lui, care putea sa le dea izbanda asupra unui grup restrans de uriasi! Actiunile lor au relevat cu claritate conceptia lor despre Dumnezeu. Ei se indoiau de puterea Lui, zicandu-si: „Oare va putea Domnul sa stea impotriva acestor uriasi?”. Ei n-au priceput ceea ce li se descoperise in cursul anului precedent: anume insasi natura si caile lui Iehova. O conceptie gresita sau imatura despre Dumnezeu poate ruina o persoana sau o intregă natiune, dupa cum reiese limpede din acest pasaj.

14:11-19 Domnul a amenintat ca li va abandona pe evrei si ca va ridica un alt popor din randul descendentilor lui Moise (v. 11, 12). Dar Moise a mijlocit pentru ei, amintindu-I Domnului ca celelalte natiuni neevreiesti vor zice ca Domnul n-ar avea putere sa duca pe poporul acesta in tara pe care jurase ca i-o va da (v. 13-19). Aici era in joc insasi onoarea lui Dumnezeu, argument sustinut de Moise cu toata fervoarea. La Exod 34:6, 7 Domnul I se revelase lui Moise. In versetul 18 Moise repeta aproape cuvant cu cuvant modul in care se descrie Dumnezeu pe Sine, ca baza a rugaciunii sale. Cat de mult s-a deosebit teologia lui Moise de teologia poporului! Teologia sa s-a bazat pe revelatia divină.

Teologia israelitilor s-a bazat pe imaginatia ome-nească.

14:20-35 Desi Dumnezeu a raspuns ca nu va nimici poporul, El a decretat insa ca dintre toti barbatii de la varsta de douazeci

de ani m sus, care au iesjt din Egipt si erau in stare sa mearga la razboi (Nu. 26:64, 65; Deut. 2:14), numai Iosua si Caleb aveau sa intre Tn Tara Promisa. Restul aveau sa pere-grineze prin pustiu timp de patruzeci de ani, pana la moartea acelei generatii necredincioase. Fiii au fost nevoiti sa sufere con-secintele necredintei lor (v. 33). Dar dupa patruzeci de ani avea sa li se Tngaduie sa intre tn Tara Promisa. Au fost decretati patruzeci de ani deoarece spionii au petre-cut patruzeci de zile Tn expeditia lor Tn Canaan (v. 34). Aceasta perioada este redata aici ca cifra rotunjita. in fapt, a fost vorba de vreo treizeci si opt de ani. Au tre-cut Tnsa patruzeci de ani de la iesirea Israelului din Egipt pana cand au ajuns Tn Canaan. Poporul a refuzat sa primeasca binele pe care ar fi dorit sa i-l daruiasca Domnul. Prin urmare, israelitii au fost nevoiti sa sufere raul pe care l-au ales ei. Dar faptul ca au fost exclusi din tara nu Tnseamna ca ei au fost pierduti pe veci. Multi dintre ei au fost salvati prin credinta Tn Domnul, chiar daca au suferit pedeapsa Lui guvernamentalS Tn viata de aici datorita neascultarii lor.

Nu se stie care a fost traseul exact pe care l-au urmat israelitii Tn timpul pere-grinarilor lor prin pustiu. Exista destul de multa incertitudine si cu privire la durata sederii lor la fiecare din popasurile pe care le-au facut. De pilda, unii cred ca la Cades ei au petrecut peste treizeci si sapte de ani si ca timp de un an au fost angajati Tn cala-toria facuta de ei m sud pana la tarmul Marti Rosii, cunoscut Tn prezent sub denu-mirea de Golful Aqaba. Multe din denu-mirile geografice aflate de-a lungul traseu-lui lor de la Sinai la Campiile Moabului nu mai pot fi identificate Tn ziua de azi.

Slava Domnului din versetul 31 se refera la slava Lui ca Judecator drept, care Ti pedepseste pe israelitii neascultatori. Israelitii L-au ispitit pe Dumnezeu de zece ori (v. 22), dupa cum urmeaza: la

Marea Rosie(Ex. 14:11,12), la Mara (Ex. 15:23), Tn Pustiul Sin (Ex. 16:2), apoi cu prilejul celor doua rebeliuni legate de mana (Ex. 16:20, 27), la Refidim (Ex. 17:1), la Horeb (Ex. 32:7), la Tabera (Nu. 11:1), la Kibroth Hataava (Nu. 11:4ff.) si la Cades, (mur-

murele care au urmat raportului adus de spioni - Numeri 14).

Dintre cei 603.550 de razboinici iesiti din Egipt, doar Iosua si Caleb au patruns Tn Tara Promisa (v. 29, 30; Deut. 2:14).

14:36-38 Cei zece spioni necredinciosi, care au adus o descriere Tn termeni sumbri a tarii, au murit de o moarle naprasnica Tnaintea Domnului. pe cand Iosua si Caleb au scapat cu viata.

14:39-45 Auzind pronuntandu-se aces-te judecati la adresa lor, israelitii i-au spus lui Moise ca vor asculta de Dumnezeu si vor intra Tn tara. prin asta Tnteiegand pro-babil ca vor merge direct spre nord, din Cades Barneea (v. 40). Dar Moise le-a spus ca este prea tarziu, ca Domnul S-a departat de ei si ca vor fi Tnfranti daca vor Tncerca sa-si duca planul la Tndeplinire. Nesocotind statu! lui Moise, ei s-au suit pe varful deaiutui, fund Tnsa atacati si Tnfranli de locuitorii pagani ai tarii famalecitii si canaanilii, v. 45).

E. Diverse legi (cap. 15)

15:1, 2 Nu slim cat timp s-a scurs Tntre capitolul 14 si 15. dar contrastul esle izbitor. „...cu siguranta nu vor vedea tara” (14:23). „Cand veti **intra in tara...**”

(15:2). Chiar daca uneori planurile lui Dumnezeu Tntampina greutati din cauza pacatului, elc nu pot fi Tnfranle. Dumnezeu i-a promis lui Avraam tara Canaanului si chiar daca o generatie a descendentilor sai a fosl privala de privilegiul de a intra Tn aceasta tara, datorita necredintei, Dumnezeu § i-a tinut promisiunea, daruind Tara Promisa generatiei urmatoare.

15:3-29 Primele 29 de versete din acest capitol descriu ofrandele care trebuiau aduse de copiii lui Israel dupa ce aveau sa se stabileasca Tn tara. Majoritatea acestor ofrande au fost descrise deja amanuntit. Aici se pune un accent deosebit pe pacatele savarsite din nestiinta de catre adunarea israelitilor (v. 22-26) sau de dkre o per-soana individuals (v. 27-

29). Versetul 24 mentioneaza doua ofrande pentru adunare, un vitel si un tap. Dar Tn capitolul 4 din Levitic se spune ca si un lider care pacatu-ia trebuia sa aduca jertta un tap. Probabil relatarea din acest pasaj din Numeri

mentioneaza aceste ofrande in mod global, pe cand la Levitic ele sunt mentionate sep-arat. in versetele 20 si 21 gasim repetata de mai multe ori porunca din Scriptura: „**Din eel dintai... Domnului.**” Fie din Tntaii nascuti, fie din roadele dintai, Domnul trebuia sa primeasca ce era mai bun din toate. Acest lucru a mai avut darul de a le aminti israelitilor ca tot ce posedau ei provenea, in ultima instanta, de la Domnul si era al Lui.

15:30-36 Nu se prevedea nici o jertfa pen-tru pacatul savarsit cu buna stiinta, adica intentionat, in semn de razvratire si neso-cotire a cuviintului Domnului. Toti cei care comiteau un atare pacat trebuiau sa tie nimi-citi din mijlocul poporului (v. 30, 31). Un exemplu de pacat comis din ingamfare ne este dat in versetele 32-36. Un om a tost gasit strlingand lemne in ziua sabatului, o contra-venfie clara a prevederilor Legii. Se sti a ca acest om trebuie omorat Tnca din Exod 31:5, dar nu s-a precizat modul executiei. Acum Domnul a declarat ca acest om trebuie sa fie omorat cu pietre afara din tabara.

15:37-41 Evreilor li s-a poruncit sS-si faca un ciucure la colturile vesmintelor si sa puna un fir albastru peste ciucurele acesta din colturile vesmintelor. Culoarea albastra este culoarea cerului, avand menirea de a le aminti de sfintenia si ascultarea de care trebuia sa dea dovada ca niste copii ai lui Dumnezeu.

F. Rascoala lui Core (cap. 16,17)

16:1-3 Desi Core, un var al lui Aaron (Ex. 6:18-21) era levit, el nu era preot. Se pare ca el a fost cuprins de resentimente pen-tru faptul ca familia lui Aaron detinea functia exclusiva de exercitare a preotiei. **Datan, Abiram** si **On**, care erau din tribul lui **Ruben**, au contestat conducerea lui Moise asupra lor. Despre On nu se mai aminteste nimic dupiS versetul 1, ceea ce insemna ca nu putem sti daca a avut parte de pierzarea ce a venit peste ceilalti. **Doua sute**

cmcizeci dintre printi - liderii Israelului - s-au unit cu cei razvratiti impotriva preotiei si a autoritatii civile (v. 2). Ei au sustinut ca toti membrii poporului ar fi fost sfinji si, prin urmare, ca nu ar fi trebuit sa li se interzica dreptul de a aduce jertfe (v. 3).

16:4-11 Din dorinta de a rezolva criza,

Moise i-a poruncit lui Core si rebelilor asociati cu el sa se infatiseze a doua zi cu **cadelnitele** (v. 6, 7). Doar preotilor li se incredintase functia de a arde tamaie. Or, din moment ce Dumnezeu nu i-a recunoscut ca preoti, a fost si normal ca El sa-si arate nemulțumirea fata de actul lor de cutezanta.

16:12-15 Datan si Abiram au refuzat sa iasa din corturile lor, cand au fost chemati de **Moise**, preferand sa-i conteste conducerea. Oamenii acestia se refereau la o promisiune anterioara (Ex. 3:8), potrivit careia Dumnezeu avea sa-i duca intr-o tara in care curge lapte si miere. Cand colo, s-au plans ei pe un ton sarcastic, Moise i-a scos dintr-o tara in care curgea lapte si miere (adica Egipt) si i-a adus intr-o tara in care *nu* curge lapte si miere (desertul).

Ideea care se desprinde din plangerea lor este ca, dupa ce Moise n-a fost in stare sa-si aduca la indeplinire promisiunea, acum ar fi incercat sa ascunda de privirile oamenilor esecul sau si adevaratele sale intentii. Dar Moise l-a amintit Domnului ca el nu a cerut tribut din partea oamenilor, cum fac de obicei stapanitorii.

16:16-22 A doua zi, **Core, Aaron** si **doua sute cincizeci** de rebeli s-au infatisat inaintea cortului intalnirii cu cadelnitele lor. S-a strans si adunarea Israelului, poate in semn de solidaritate cu Core. **Atunci slava Domnului s-a aratat inaintea intregii adunari. Si Domnul le-a vorbit lui Moise si lui Aaron**, spunandu-le sa se izoleze de adunare, pentru a nu fi nimiciti si ei. Ca urmare a mijlocirii lui Moise si a lui Aaron, judecata nu a fost adusa la indeplinire.

16:23-35 Decorul se muta aici la corturile in care locuiau Core, Datan si Abiram (v. 24). Moise i-a avertizat pe ceilalti oameni sa se Tndeparteze de aceste corturi. Apoi Moise a afirmat ca daca acesti oameni vor muri de moarte naturala sau **daca vor avea aceeași soarta ca toti oamenii**, atunci nu Domnul l-a

trimis, meritand, prin urmare, sa fie discreditat. Dar daca Domnul in chip miraculos va face sa-i inghita pamantul pe acesti rascalad, atunci oamenii vor sti ca in^ii acestia s-au facut intr-adevar vinovati de razvratire (v. 30). Nici nu a apucat Moise sa termine de rostit aceste

16S

**Nume
ri**

cuvinte, ca pamantul s-a deschis si i-a inghitit pe Datan si pe Abiram, Tmpreuna cu familiile lor, membrii acestora fiind, de buna seama, participant! constienti la ras-coalacapilorfamiliilor(v. 32, 33). Seridica semne de Tntrebare referitoare la data morti i lui Core. Unii cred ca el a fost inghitit de pamant Tmpreuna cu Datan si Abiram (v. 32, 33). Altii presupun ca e! a fost nimicuit de acelasi foe care i-a mistuit pe cei doua sute cincizeci de rebeli (v. 35). Din Numeri 26:10 s-ar putea Tntelege ca Core a fost inghitit impreuna cu Datan si Abiram. Versetul 11 din acelasi capitol arata ca fiii lui au fost crutati de aceasta moarte napras-nica. Urmatorul mare profet al Israelului, Samuel, a fost un descendent al lui Core (I Cro. 6:22-23, 28).... Termenul „gura" (in originalul ebraic: *Seol*) din versetul 30 Tnseamna mormant, dar mai poate insemna si stare detasata de trup a fiintei.

De-a lungul istoriei au fost momente cSnd Dumnezeu si-a aratat extrema deza-probare fata de anumite pacate judecandu-le pe loc. Astfel El a judecat Sodoma si Gomora (Gen. 19:24, 25); pe Nadab si Abihu (Lev. 10:1, 2); pe Miriam (Nu. 12:10); pe Core, Datan si pe Abiram, plus cei 250 de lideri (din capitolul de fata); pe Anania si pe Safira (Fapte 5:5, 10). In mod evident El nu procedeaza Tnsa in felul acesta ori de cfte ori sunt comise pacate, dar uneori intervine drastic In cadrul istoriei, in anumite ocazii cand doreste sa ramana scris pentru generative viitoare un avertisment demn de luat in seama.

Impreuna cu toti barbatii lui Core (din versetul 32) ar putea sa fie o referire la slujitorii sai sau la urmasii lui.

16:36-40 Cadelnitele... sfinte folosite de pacatosi au fost convertite in **placi intinse** cu care a fost acoperit altarul pentru jertfele mistuite, prin aceasta amintindu-li-se oamenilor ca numai familia lui Aaron detinea privilegiile atribuite preotiei. Apoi a fost **lepadat** focul din cadelnite.

16:41-50 In ziua urmatoare acestor solemne evenimente, oamenii i-au acuzat pe Moise si pe Aaron de uciderea poporu-lui lui Dumnezeu. Domnul S-a maniat pentru aceasta acuzatie si a amenintat ca-i va nimici, dar Moise si Aaron s-au infatisat

Tnaintea cortului Tntalnirii, negresit pentru a mijloci pentru ei. Apoi Domnul a lovit poporul cu un cumplit prapad, care nu s-a oprit decat atunci cand Aaron s-a dus repede in mijlocu! poporului, facand ispasire pentru popor. Dar Tntre timp au pierit paisprezece mii sapte sute de oameni. Liderii, impreuna cu adunarea, se facusera vinovati de contestarea calitatii de preot a lui Aaron. Si iata ca Aaron, prin mijlocirea preoteasca, a fost eel care a oprit prapadul. In fond, nici Moise, nici Aaron nu au fost aceia care i-au ucis pe oamenii Domnului. Dimpotriva, ei au fost cei care i-au salvat!

17:1-9 Pentru a-i face sa inteleaga, odata pentru totdeauna, ca preotia a fost Tncredintata doar familiei lui Aaron, Dumnezeu a poruncit sa fie lasat peste noapte Tn cortul Tntalnirii cate un toiag pentru fiecare trib. Toiagui tribului lui Levi avea inscriptionat pe el numele lui Aaron. Toiagui care va Tnflori va reprezenta familia careia i s-a Tncredintat preotia. Dimineata, cand au fost examinate toiagele, s-a constatat ca toiagui lui Aaron lacuse muguri, Tnllorise si copsese migdale. Toiagui lui Aaron II infatiseaza pe Cristos ca Preot ales de Dumnezeu. Dupa cum migdalul este pamul care Tnfloreste pnnavara, tot asa Cristos este: parga celor adormiti, eel dintai rod al Tnvierii (1 Cor. 15:20, 23). Sfesnicul de aur din locul sfSnt a fost confectionat sub forma unor potirase in chip de floare de migdal, cu gamalioarele si florile lor (Ex. 25:33, 34). Una din functiile preotesti a fost sa aiba grija zilnic de sfesnic. Toiagui lui Aaron a corespuns Tn conceptia sa si Tn rodul sau cu sfesnicul, semnificUnd astfel faptul ca casa lui Aaron fusese divin aleasa sa slujeasca Tn calitate de preoti.

17:10-13 incepand din acest timp toiagui lui Aaron urma sa lie pastrat Tn chivolul legamantului ca semn Tmpotriva rebelilor. Dupa acest eveniment oamenii au fost cuprinsi de groaza, temandu-se sa se mai apropie de cortul Tntalnirii.

G. Instructiunile date levitilor (cap. 18,19)

18:1-7 Capitolul 18 este intrinsec legat de ultimele doua versete din capitolul precedent. Pentru a atenua temerile oamenilor, Domnul a repetat instructiunile privitoare la

slujba din cort. Daca acestea aveau sa fie respectate, ei nu mai aveau de ce sa se teama de mania Lui. Versetul 1 e alcatuit din doua parti: „**Tu și fiii tai și casa tatalui tau**” se refera la toti levitii, inclusiv la preoti. „**Tu si fiii tai**” se refera doar la preoti. Cei dintai purtau **nelegiuirea referitoare la sanctuar**; cei din urma purtau **nelegiuirea asociata cu preotia** lor. A „purta nelegiuirea” înseamna a fi responsabil pentru orice neglijenta sau esec în îndeplinirea îndatoririlor sacre. Levitii erau asistenti ai preotilor, dar nu aveau voie să intre în tabernacol pentru slujba preotească, ca nu cumva să moara.

18:8-20 Preotilor li se permitea să aibă o anumită porțiune din diversele jertfe, în chip de compensate (v. 8-11). De asemenea le reveneau roadele dintai din unt-deleam, vin, grau și fructe (v. 12, 13); de asemenea aveau parte din lucrurile închinate Domnului (v. 14) și din întâi născuți. În cazul fiilor mtați născuți și al animalelor necurate, preotii primeau banii pentru răscumpărare în schimbul fiilor sau al animalelor. În cazul animalelor de jertfă, întâiul născut era adus Domnului ca jertfă iar preotii își primeau partea lor (v. 17-19). **Legământul sarii** din versetul 19 subliniază inviolabilitatea și permanenta acestui legământ. Preotii nu au primit nici un teren de pământ, deoarece Domnul trebuia să fie partea lor specială și mostenirea lor (v. 20).

18:21-32 Levitii primeau zeciuiala din partea oamenilor, fiind obligați, la randul lor, să dea a zecea parte preotilor. Aceasta zeciuiala era adusă ca o ofrandă legată... Domnului.

19:1-10 Capitolul 19 se ocupa de unul din cele mai puternice simboluri ale curății din VT: folosirea cenușii unei vitele roșii. Aceasta jertfă avea în vedere în mod special îndepărtarea întinacii legate de atingerea trupului unei persoane decedate. Doar cu puțin timp în urma copiii lui Israel se răsulasera împotriva

Domnului la Cades. Acum ei erau trimisi în pustie să moară din pricina necredinței lor. Peste 600.000 de oameni aveau să moară în intervalul de 38 de ani ce le stătea în față, adică peste patruzeci de oameni pe zi. De aici și necesitatea stringentă a acestui mijloc de curățire prin cenușa unei vitele roșii, căci

cine putea sa evite cu totul contactul cu o persoana decedala, in conditiile acestei pribegii prin pusliu?

Viteaua era scoasa afara din tabara si Tnjunghiata (v. 3). Preotul Eleazar stropea de sapte ori sangele ei in fata cortului Intal-nirii, dupa care viteaua era arsa Tn intregime (carnea, pielea, sangele Tmpreunii cu bali-ga). In foe erau aruncalc lemn de cedru, isop si carmaz - acestea fiind exact materi-alele folosite la curatirea leprosilor (vezi Levitic 14:4, 6). Preotul si omul care ardea viteaua erau necurati pana seara. Apoi un om curat aduna cu grija cenusa si o inmagazina Tn afara tabcrei. pentru a putea fi folosita Tn viitor (v. 9); dupa aceasta el era necurat pana seara.

19:11-19 Paragraful acesta ne spune cum trebuia folosita cenusa. Daca o persoana s-a Tntinat din punct de vedere ceremonial prin atingerea trupului mortal cuiva sau prin prezenta sa Tntr-un cort Tn care murise cineva, o persoana curata lua o parte din cenusa si o amesteca cu apa curgatoare. Persoana curata slopea cu aceasta apa cu isop persoana necurata sau lucrul necurat Tn ziua a treia si Tn ziua a saptea. In ziua a saptea omul necurat Tsi spala hainele, se Tmbaia si era curat Tn seara zilei respective (v. 19).'

Williams sugereaza ca viteaua rosie II simboliza pe Cristos: fara pata in exterior si fara nici o zbarcitura Tn interior; liber de orice Tnrobire a pacatului; si Tmbracat cu pamantul rosu al barbaliei.¹¹ Totusi trebuie sa fim atenti sa nu fortam aceasta tipologie.

Singura consemnare istorica a folosirii cenusii unei vitele o gasim la Numeri 31. asupra caruia se opreste Mantle:

...cenusa era privita ca pe o concentrate a pro-prietatilor esentiale ale jertfei de pflCat. Era un element la care se putea recurge in orice moment, fara prea mare deranj si fara pierdere de timp. O singura vitea rosie era de ajuns pentru cateva secole. In increaga istorie a evreilor se cunosc doar sase la

care au apelat ei. Asta pentru ca nu era nevoic decat de o cantitate foarte micii de cenusa care sa asigure virtutea curati-toare a apei curate de izvor.¹²

Autorul Epistolei catre Evrei argu-menteaza ca, pe cand cenusa unei vitele

rosii nu putea face altceva decat sa-l curateasca pe cineva de intinarea ceremo-niala exterioara, sangele lui Cristos are o putere nemarginita de a produce o curatire interioarii a constiintei de faptele moarte (Ev. 9:13, 14). Un autor anonim face urma-loarele comentarii pe aceasta tema:

Viteaua roşie este purtarea de grija a lui Dumnezeu pentru contactul inerent şi inevitabil cu moartea spirituala din jurul nostru, avtnd, probabil, tangenta speciala cu culpabilitatea Israelului, cu conştiinfa sa pStata" de siinge [in purtarea] fata de Mesia. Se aseamana cu jertfa de vinovatfe, fara" s-o Tnlocuiasca.

Regulile prev&zute in Vechiul Testament pentru spalarea cu apa, iar uneori cu apa curgatoare (Lev. 15:13) au ajuns Intre timp sa fie recunoscute ca tehnicS medicala de rigoare pentru dezinfectare.

19:20-22 Orice persoana necurata care nu se preuala de apa curatirii era inevitabil pedepsita. De asemenea, Dumnezeu a de-cretat ca oricine se atingea de apa sau stro-pea cu apa era necurat pana seara si orice persoana¹ de care se atingea acesta era necurata pentru restul zilei.

H. PacatuI lui Moise (20:1-13)

20:1 !n primele versete din acest capitol israelitii se aflS la patruzeci de ani dupa iesirea din Egipt si la treizeci si opt de ani dupa trimiterea iscoadelor in Tara Promise. Israelitii se peregrinaserS prin pustiu timp de treizeci si opt de ani, ajungUnd acum la Cades, in pustiul Jin - adica exact in locul de unde fusesera trimise iscoadele. Cu alte cuvinte, nu s-au apropiat de Tara Promisa cu nimic mai mult decat fusesera in urmS cu treizeci si opt de ani! Aici Miriam a murit si a fost ingropatl. Peste 600-000 de oameni murisera tn timpul acestor ani irositi intercalati intre capitolele 19 si 20. Roada amarS a necredintei a fost recoltata in tacere pe parcursul unei intregi generatii.

20:2-9 Oamenii care s-au pla^is impotri-va lui Moise si a lui Aaron din pricina lip-sei de apa¹ erau dintr-o generatie noua, dar se purtau intocmai cum se purtasera si parintii lor (v. 2-5). Domnul i-a spus

lui Moise sa *vorbeascd* standi, aceasta urmand sa dea apa. El trebuia sa ia toiagul lui

Aaron, ce fusese depus în cortul Întâlnirii (v. 9; cf. 17:10), deși în versetul 11 acesta este redat drept „toiagul lui”. Toiagul lui Aaron a fost toiagul preotiei; toiagul lui Moise a fost toiagul judecatii și al puterii.

20:10-13 Oamenii mai murmuraseră pentru lipsa apei la Maasa (și Meriba). Cu acea ocazie, Domnul li spusese lui Moise să lovească stanca (Ex. 17:1-7). Acum însă răbdarea lui Moise a ajuns la capăt. Mai întâi, el a rostit cuvinte necugetate, numin-du-i pe oameni **rebeli** (v. 10). În al doilea rând, el a **lovit stanca de două ori**, în loc să-i vorbească. Stanca lovită din Exod 17 a fost un tip al lui Cristos, lovit la Calvar. Dar Cristos trebuia lovit doar o singură dată. După moartea Sa avea să fie dat Duhul Sfânt, pe care îl intruchipează tipologic apa din versetul 11. Datorită păcatului lui Moise și Aaron în această chestiune, Dumnezeu a decretat ca ei să nu intre în Țara Promisă. El a numit locul respectiv **Meriba**, dar nu este aceeași Meriba ca și în Exod 18. Mai degrabă locul a fost numit de unii Meriba-Cades. G. Campbell Morgan comentează:

Prin această manifestare de manie, care, cum am arătat, era cât se poate de naturală, slujitorul lui Dumnezeu L-a reprezentat incorect pe Dumnezeu în fața poporului. Egecul sau s-a datorat faptului că pentru o ciupă credință lui nu s-a mai ridicat la nivel! eel mai sublim de activitate. Desigur, Moise credea în continuare în Dumnezeu și în puterea Sa, dar nu Tindeajuns pentru a-L *sftnti in ochii poporului*. Inva-Jamintele care se desprind de aici sunt profunde. Este posibil să savșsim fapte bune, dar într-o manieră atât de necorespunzătoare încât rezultatele să fie de-a dreptul rele. Este o cantare al cărei sens adevărat s-ar putea să ne scape, dacă nu suntem cu băgare de seamă:

Vorbeste-mi, Doamne, ca mă vorbele mele să răsune în sușii tonul Tău.

Cu alte cuvinte, rugăciunea aceasta spune că nu e de ajuns să putem transmite mesajul Domnului, ci mai trebuie să reproducem și tonul Său, registrul în care S-a exprimat El. Or, tocmai aici a greșit Moise; fapt pentru

care nu i s-a permis să intre în Țara Promisă.¹³

I. Moartea lui Aaron (20:14-29)

20:14-21 Planul intrării în țară nu prevedea deplasarea în linie dreaptă spre nord din punctul în care se gaseau în pustiu, ci trebuiau să meargă spre est, trecând prin teritoriul edomitilor, abia apoi întorcându-se spre nord, urmând coasta de est a Mării Moarte, pentru că în fine să traverseze Iordanul. Dar regele Edomului a refuzat să acorde poporului Israel drept de liberă trecere - și aceasta în pofida asigurărilor date de israeliti că nu vor manca, nu vor bea și nu vor vatama nici una din proviziile Edomului. Mai târziu în cursul istoriei sale, Israelul, sub conducerea regelui Saul, a luptat împotriva edomitilor - acești descendenți ai lui Esau, fratele geaman al lui Iacob - pe care i-a înfrânt.

20:22-29 Când oamenii au ajuns la Muntele Hor, în apropiere de granița cu Edomul, venind de la Cades, Aaron a murit, funcția sa fiind preluată de fiul său, Eleazar (v. 22-29): lăsa ce scrie Matthew Henry pe această temă:

Aaron, deși moare pentru actul său de taradelege, nu este omorât ca un facător de rele, printr-o urgie sau mistuit de foc din cer, ci moare în liniște, în cununa de cinste. El nu este *nimic din poporul său*, cum suna expresia prin care se descrie de obicei moartea naprasnică a celor loviți de mâna justiției divine. Mai degrabă, el este *adjuțat la poporul său*, ca unul care a murit în brațele harului divin. ...Moise, care, cu mâinile sale proprii l-a îmbrăcat prima oară pe Aaron cu vestimentele preoțești, acum îl dezbracă de acestea. Aceasta pentru că, în semn de reverență față de instituția preoției, nu se cadea ca Aaron să moară îmbrăcat în aceste vestimente. 14

J. Sarpele de bronz (21:1 - 22:1)

21:1-3 Regele Aradului locuia în partea de sud a țării promise. Când a auzit el că israelitii erau înfrânți în pustiu, fiind gata să invadeze țara, i-a atacat, dar a fost învins într-un loc numit Horma (v. 1-3).

21:4-9 **Marea Rosie** din versetul 4 nu reprezintă aici golful pe care l-au traversat israelitii în

fuga lor din Egipt, ci porțiunea din Marea Rosie cunoscută astăzi sub denumirea de Golful Aqaba. Căci privește **drumul care duce spre Marea Rosie**,

aceasta era probabil numele unci rule; e posibil ca isracliii sa nu sc fi deplasat la Golful Aqaba cu acest prilej.

Inea o data oamenii s-au plans cu privire la conditiile de viata, urmarea fund ca Dumnezeu a trimis Tn mijlocul lor serpi Tnlb-cati. Multi oameni au murit si Tnca \$i mai multi erau pe moaile. Ca raspuns la mijlocirea lui Moise, Dumnezeu a pomncit sa se ridice un sarpe de bronz pe o prajina. promitand ca oricine privea la sarpele de bronz era vindecat de muscatura sarpelui. La acest incident a recurs Domnul Isus cand 1-a Tnvatat pe Nicodim ca Cristos trebuie sa fie maftat pe o prajina (pe cruce), astfel Tncat pacatosii care privesc la El prin credinta sa poata avea viata vesnica (Ioan 3:1-16).

Ulterior sarpele acesta a devenit o pricina de poticnire pentru natiunea Israel, Tn cele din urma fiind distrus, pe vremea lui Ezechia (2 Regi 18:4).

21:10-20 De aici Tncolo. deplasarile copiilor lui Israel de la Muntele Hor pana Tn campiile Moabului nu mai pot fi urmarite cu exactitate, desi Tn pasajul de la Numeri 21:10 la 22:1 ne sunt prezentate popasurile lor. **Cartea razboaielor Domnului** (v. 14) a fost probabil o relatare istorica a anilor de Tnceput ai Israelului. care nu s-a pastrat. La **Beer**, [care *msQumna. fdntcma*, n.tr.] (v. 16-18) Domnul le-a dat apa. Tn chip miraculos, din fan tana pe care au sapat-o mai-marii poporului cu toiegele lor in desCTtul arid.

21:21-26 Cand israelitii s-a apropiat de tara **amoritilor**, au cerut permisiunea de a trece prin ea, dar li s-a refuzat. De fapt, **Sihon, regele amoritilor**, a dcclarat razboi Tmpotriva **Israelului**, fiind Tnsa Tnvins. Inima acestui rege amorit, asemenea lui Faraon Tnaintea lui, a fost Tmpietrita de Domnul, pentru ca atat el, cat si poporul sau sa fie Tnvinsi Tn batalie de catre Israel (Deut. 2:30). „FaradeIegea amoritilor" (Gen. 15:16) atinsese masura, drept care Iehova S-a folosit de Israel ca de instru-mentu! prin care a adus judecata asupra lor.

21:27-30 Proverbiala cantare din ver-setele 27-30 pare sa aiba

urmatorul conji-nut: **Hesbon** tocmai fusese capturat de catre **amoriti** de la moabiti. Acum **Hesbon** a cazut Tnlrant de israeliti. Daca cei care au cucerit aceasta cetate a Moabului au fost ei

' T " \$ \

Mt,NebO

***** ¥ S ' ■■ * - *J v ",^=»

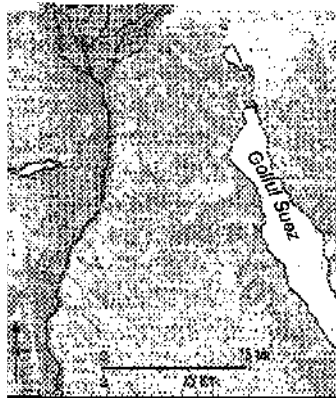
"■*»■* ■W'Si ■>, J?r V V^ J^T"-^ >■'8* ■■> - " " ,?' -".'^'ffiiii

v ,A

;- ShsKSfar, /A-*¹¹

/Warea Mediterana

' &

Cades
Sarne

0>*

Puno

m

EDOM

»Etjoh Gheber

,~i ^...»■* Marea Rosie ,

Din pustiu in Cannan

Tnsisi cuceriti, asta Tnseamna ca **Moabul** este o putere de mana a treia. In plus acest proverb este citat aici probabil ca dovada a faptului ca tara se afla cu totul sub stapanirea regelui amorit, Sihon, nemaifiind la aceasta data teritoriu moabit. Era important de stabilit acest lucru, deoarece Israelului i s-a interzis sa treaca prin vreun teritoriu al Moabului (Deut. 2:9).

21:31-22:1 Este greu de reconstituit traseul exact parcurs de israeliti. Unii spun cS in mare ei s-au deplasat spre est de la Muntele Hor, luand-o apoi spre nord, in afara granitei Edomului pana la pariiul Zered. Apoi au urmat cursul paraului Zered spre est, Tntre teritoriile Edomului si Moabului, dupa care au cotit spre nord, de-a lungul frontierei estice a Moabului p^na la Arnon si de aici spre vest pana la Drumul mare al Regelui. L-au cucerit pe Sihon, regele amoritilor si apoi au pornit spre nord, pentru a cuceri Basanul, regatui lui Og. Basan era un tinut de pasuni manoase situat Tn partea de est a raului Iordan, la nord de locul in care Israelul avea sa traverseze Iordanul, intrand in tara promisa. Dupa ce au cucerit Basanul, israelitii au revenit Tn campile Moabului, stabilindu-si tabara dincolo de Iordan, in fata Ierihonului (v. 1). Aceste campii fusesera' cucerite de la

Moab de catre amoriti (Nu. 21:26), dar pur-tau Tn continuare denumirea de Moab.

III. EVENIMENTELE PETRECUTE ÎN CAMPIILE MOABULUI

(22:2-36:13) A. **Profetul**

Balaam (22:2-25:18) 1. *Balac Il cheamape Balaam (22:2-40)*

22:2-14 Cand moabitii, din sud, au aflat ca amoritii au fost cuceriti, s-au Tngrozit, dar dupa cum reiese din Deut. 2:9, flra rost. Prin urmare, regele Balac a angajat servi-ciile lui Balaam, pe care 1-a solicitat sa blesteme Israelul. Desi era profet pagan, Balaam avea, pare-se, cunogtinte despre Dumnezeuul ce) adevSrat. Domnul S-a folosit de el pentru a revel a ce gandea El cu privire la punerea deoparte a Israelului, jus-tificarea, frumusetea si gloria sa. Prima Tncercare de a-1 determine pe Balaam sa blesteme este consemnata Tn versetele 7-14. Mesagerii lui Balac s-au Tnf&tisat inaintea lui Balaam cu rasplata ghicirii, adica recompense pe care urmau sa i le dea daca va reu?i sa pronunte un blestem Tmpotriva Israelului. Dar Dumnezeu i-a spus s& nu blesteme Israelul, deoarece Domnul 1-a binecuvSntat. Balac Tnseamna „risipitor\ Balaam Tnseamna „?nghititor al poporului" sau „derutator al poporului".

Numeri

173

22:15-21 In aceste versete este consemnata a doua incercare a lui Balaam, care, deși cunostea voia lui Dumnezeu, s-a încu-metat sa se înfatiseze înaintea Sa, sperand, poate, ca Domnul Se va riizgandi. Domnul i-a spus lui Balaam sa mearga cu oamenii lui Balac, dar sa faca doar ce-i va spune Domnul. Motivul pentru care s-a dus Balaam este limpede enuntat in 2 Petru 2:15,16: Motivatia lui Balaam a constituit-o faptul ca iubea „piata nedreptatii” - atitudine tipica pentru „profetul tocmnit” care isi prostitueaza darul special primit de la Dumnezeu in schimbul banilor.

22:22-27 „**Ingerul Domnului**” (v. 22) a fost Cristos in aparitia Sa înainte de Intrupare. **De trei ori** El a stat inaintea lui Balaam si a magarilor sale, pentru a-l impiedica, intrucat cunostea motivatia care stătea la baza actiunii sale. Prima oara magarita l-a vazut pe Inger si s-a abatut din drum, luand-o spre camp - fapta pentru care bietul animal a fost lovit de Balaam. A doua oara **ingerul** a stat pe o carare ingusta intre vii. Ingrozit, animalul a strans piciorul lui Balaam de zid, alegandu-se din nou cu bataie. A treia oara **Ingerul** i-a confruntat intr-o trecatoare ingusta. Frustrat, animalul s-a culcat sub Balaam, fiind batut a treia oara de acesta. Chiar si un animal (este proverbiala incapacitatea magarului!) a stiut cand sa se opreasca, nu insă si îndarătnicul profet, care tineau cu tot dinadinsul sa-si faca voia!

22:28-40 Magarita a fost invrednicita sa-i vorbeasca lui Balaam, mustrandu-l pentru tratamentul inuman pe care i l-a aplicat (v. 28-30). Apoi Balaam l-a vazut pe **ingerul Domnului... cu sabia scoasa**. El i-a explicat misiunea Sa de a-l impiedica pe Balaam in neascultarea acestuia (v. 31-35). Dupa aceea Ingerul i-a permis profetului sa se ducă la Balac, dar sa rostească doar cuvântul pe care avea sa i-l dea Dumnezeu (v. 35). Dupa

întalnirea cu Balaam, Balac a adus jertfe zeului sau.

2. **Oracolele lui Balaam** **(22:41-24:25) 22:41-23:12 A doua zi dimineaja Balac**

l-a dus pe Balaam pe un munte mare (Pisga) de pe care au privit cânturile israelitilor. Ulterior, de pe același munte, Moise avea sa arunce o singura privire spre Tara Promisa,

pentru ca apoi sa moara (Deut. 34:1, 5). Capitolul acesta si urmatorul contin patru rostiri memorabile facute de Balaam cu privire la Israel. Primele trei au fost prece-date de jertfirea a Șapte tauri si 7apte berbe-ci, ca arderi-de-tot. Primul oracol a exprimat incapacitatea lui Balaam de a blestema un popor pe care Dumnezeu nu l-a blestemat. Oracolul i-a prezis Israelului o viata de izo-lare fata de celelalte natiuni, „Șfeamurile”, precum si descendenti fara numar. Israelul este infatisat ca un popor neprihanit, al carui destin final va fi de invidiat (v. 7-10). In zadar a protestat Balac impotriva acestei binecuvantari, caci profetul a trebuit sa rosteasca doar cuvantul Domnului.

23:13-15 Dupa asta Balac l-a dus pe Balaam in alt loc, cu o alta vedere, in spe-ranta ca profetul Ti va vedea pe israeliti intr-o lumina mai putin favorabila (v. 13, 14).

23:16-26 Al doilea oracol l-a asigurat pe Balac de faptul ca binecuvantarea acordata initial de Dumnezeu Israelului a ramas neschimbata (v. 18-20). Prima parte a ver-setului 21 descrie pozitia natiunii Israel, nu trairea sa in practica. Israelitii au fost socotiti neprihaniti prin credinta. Tot așa si credinciosii de astazi stau inaintea lui Dumnezeu in toata desavarsirea preaiubitu-lui Sau Fiu. Domnul era cu Israel iar israelitii puteau striga deoarece El domnea ca Rege in mijlocul lor (v. 21b). El ii izbavise din Egipt si le daduse tarie. Nici un blestem rostit impotriva lor nu putea avea vreun efect. Mai degraba, victoriile pe care avea sa si le asume Israelul la scurt timp dupa asta aveau sa faca natiunile sa exclame: „Ce **a facut Dumnezeu!**” (v. 22-24). Vazand ca Balaam a refuzat sa-i blesteme pe israeliti, Balac i-a ordonat nici sa nu-i binecuvanteze (v. 25), dar profetul a protestat impotriva acestei decizii, spunand ca nu are de ales, ci ca trebuie sa faca ceea ce i-a spus Domnul.

23:27-30 Pentru a treia oara **Balac** a incercat sa-l determine

pe **Balaam** sa blesteme Israelul, de data aceasta de pe var-ful muntelui **Peor**.

24:1, 2 Dandu-si seama ca Dumnezeu era hotarat sa binecuvanteze Israelul, Balaam nu a mai cautat sa obtina un mesaj de blestem, ci, pur și simplu, a privit tabara

israelita, in timp ce Duhul lui Dumnezeu a venit peste el, determinandu-l sa rosteasca lucruri ce depaseau cu mult propria sa Tntelepciune si vointa sa.

24:3-9 Al treilea mesaj s-a referit la fru-musetea corturilor Israelului, prezicand o extraordinar de mare rodnicie, prosperitate mare ?i un regat slavit. De asemenea a prezis ca Israelul va repurta izbanzi stralucite asupra dusmanilor sai. Agag (v. 7) era probabil nume frecvent Tntalnit la amaleciti. Nimeni nu vaindrazni sa-l trezeascape acest leu care racneste (v. 9). Cei care vor binecu-vanta Israelul vor fi, la randul lor, binecu-vantati, pe cand cei care profereaza blesteme vor fi ei insTsji blestemati. Profetia lui Balaam ne aminteste de legamantul incheial de Dumnezeu cu Avraam: „ji voi binecu-vanta pe cei te binecuvanteaza si-l voi blestema pe eel care blestema" (Gen. 12:3).

24:10-14 Balac, plin, de-acum, de frus-trare, l-a denuntat pe Balaam pentru ati-tudinea necooperanta. Dar profetul i-a amintit ca de la bun inceput !-a prevenit ca va rosti doar cuvantul Domnului. Inainte de a-l parasi pe Balac si a reveni acasa. Balaam s-a oferit sa-i spuna regelui ce va face Israelul poporului sau, moabitii, in zilele viitoare.

24:15-19 Al patrulea **oracol** se refera la un rege („o stea" sau „sceptnT, „toiag de carmuire") care va aparea in Israel si va cuceri Moabul, prapadind toti copiii tumultului (sau, in cateva versiuni romanesti: „copiii lui Set", n.tr.) (v. 17; cf. Ier. 48:45). Edom avea, la randul sau, sa fie subjugat de acest dregator. Aceasta profetie a fost implinita, partial, de Regele David, Tmplinirea completa urmand sa survina la a doua venire a lui Cristos.

24:20-25 Promisiuni similare de con-damnare au fost rostite de Balaam cu privire la amaleciti, **cheniti**, Asiria (Asur) si poporul lui **Eber** (v. 20-24). Amalecitii aveau sa fie distrusi cu desavarsire. Chenilii aveau sa se Tmputineze treptat la numar, pana cand asirienii aveau sa-i duca pe toti Tn captivitate. Cbiar asirienii aveau sa fie Jnvin?i de fortele annate din **Cipru** (in

ebraica: *Kitim*, termen ce se refera de obi-cei la **Cipru**, dar aici Ti reprezinta probabil pe greci si fortele lui Alexandru eel Mare).

Eber înseamnă probabil descendenții ne-evrei ai acestui patriurli post-diluvian.

Înainte ca Balaam să se despartă de Balac el a decinsat derularea-lragicclor evenimente din capitolul 25.

3. Coruperea Israelului de către Balaam

(cap. 25)

25:1-3 Dcsi numele lui Balaam nu este pomenit în accsl capitol, atlam din Numeri 31:16 că el s-a făcut vinovaț de groaznică compere a copiilor lui Israel că ne este prezentată în aceste versete. Toate recompensele oferite de Balac nu l-au putut determina pe Balaam să blesteme Israelul, dar acestea au reușit, în cele din urmă, să-l convingă să compă Israelul prin faptul că i-a indemnă pe unii israeliți să trăiască în desfraudă cu femeile moabite. Adevărat când Satan nu reușește prin metoda unui atac frontal, el va reuși printr-un atac indirect.

Adevăratul caracter al lui Balaam este conturat în aceste versete. Până în acest punct am înțeles că probabil înclină să-l considerăm un profet evlavios, loial cuvântului lui Dumnezeu și admirator al poporului lui Dumnezeu. Dar din Numeri 31:16 și 2 Petru 2:15, 16, aflăm că el a fost un apostat nelegiuit, care a iubit plata nedreptății. Balaam l-a sfătuit pe Balac cum să-i facă pe israeliți să se poticneasca, cum să-i determine să manance lucrurile sacrificate idolilor și cum să comită imoralitate sexuală (Apo. 2:14). Sfatul său a fost urmat întrucât, cauzând comiterea unor groaznice fapte de idolatrie la altarul lui Baal **din** Peor.

25:4-8a Dumnezeu a poruncit ca **toți liderii** să vină la Israelul să fie spanzurați în fața soarelui. Înainte ca sentința să fie dată Lisa la îndeplinire, un lider din tribul lui Simeon a adus în tabăra Israelului o madianită pentru că s-o introducea în cortul lui (v. 14). Fineas, fiul marelui preot (Eleazar) i-a ucis cu o săbie atât pe barbai, cât și pe femeie. Samuel Ridoul comentează aici:

Fineas, „guru de alama”¹. Timpul îndreptății pe deplin denumirea, fiind credincios față de

Dumnezeu. Și astfel, prin judecata neclintită pe care a executat-o asupra păcătoșului și-a asigurat o preoție dăruită pentru el și familia sa.¹

25:8b-13 Dumnezeu a trimis o ur«ie m tabara lui Israel, care a cauzat moartea a douazeci si patru de mii dintre cei vinovati (23.000 Tntr-o singura zi - 1 Cor. 10:8). Ceea ce a pus capat urgiei a fost actiunea eroica a lui Fineas. Datorita ravnei sale fata de Dumnezeu, Domnul a hotarat ca familia lui Fineas sa aiba parte de o preotie nesfarsjta.

25:14, 15 Pozitia proeminenta detinuta de Zimri Tn tribul sau, precum și faptul ca femeia era fica unei capetenii madianite, ar fi fost de natura sa-i determine pe judeca-tori sa nu rosteasca sentinta asupra lui. Nu tot așa au stat lucrurile cu Fineas, care s-a dat cu gelozie de partea lui Dumnezeu.

25:16-18 Domnul i-a poruncit lui Moise sa porneasca un razboi Tmpotriva madia-nitilor (care erau amestecati cu moabitii Tn aceasta perioada). Porunca a fost adusa la Tndeplinire Tn capitolul 31.

B. Al doilea recensamant (cap. 26)

26:1-51 Din nou Moise a fost instruit sa efectueze un recensamant al copiilor lui Israel, deoarece ei erau pe punctul de a intra Tn tara promisa, unde urmau sa lupte Tmpotriva locuitorilor ei si sa-și ia Tn primire partea de mostenire. S-a constatat o scadere de 1820 de suflete a populatiei fata de primul recensamant, dupa cum reiese din tabelul urmator:

Tribul	Recensam (Cap. I)	Recensa (Cap. 26)
Ruben (5-11)	46.500	43.730
Simeon (12-	59.300	22.200
Gād (15-18)	45.650	43.500
Iuda (19-22)	74.600	76.500
Isahar (23-	54.400	64.300
Zābulon	57.400	60.500
Iōsif (28-37):		
-Manase (34)	32.200	52.700
-Efraim (37)	40.500	32.5(H)
Beniamin(38-	35.400	45.600
Dān (42,43)	62.700	64.400
Aser (44-47)	41.500	53.400
Neftali (48-	53.400	45.400
TOTAL	603.550	601.730

numarului israelitilor pe parcursul unei perioade Tndelungate, adica de la 603.550 suflete Tn

Referitor la aceasta scadere a

capitoiul 1 la 601.730 suflete Tn capitolul de fata, Moody comenteaza:

Israelii! a scazut la numar in acesti patruzeci de ani. Tot asa se vamtampla si cu bisericile noastre :? i a.sa mai depaite, daca suntem necredinciosi.'G

Cel mai mare declin democratic se constata Tn tribul simeonitilor. care au scazut la numar cu aproape 37.000 de persoane. Tribul lui Simeon a fost eel mai implicat Tn incidentul de la Peor din capitolul precedent (Liderul Zimri provenea din acest trib). Probabil cei mai multi dintre cei ucisi erau simeoniti. Versetul 11 ne spune ca fiii lui Core nu au murit odata cu tatal lor.

26:52-56 Tara unna sa fie Tmpartita dupa numarul de persoane din fiecare trib, dar si prin tragere la sorti. Asta nu poate Tnsemna decat ca *dimensiunea* teritoriului atribuit unui trib era stabilita Tn functie de **numarul** membrilor tribului, pe cand *amplasarea* mti'-un anumit teritoriu se facea prin aruncarea zarului.

26:57-65 Levitii au fost numarati separat, constatandu-se ca totalul lor se ridica la douazeci si trei de mii. Numai Iosua si Caleb au fost cuprinsi Tn ambele recensaminte. Toti barbatii Tn stare sa poarte arme listati tn primul recensamant au pierit Tntre timp Tn pustiu. Versetele 64 si 65 se refera la barbatii Tn stare sa mearga la razboi. Levitii si femeile au fost exclusi, desi unele persoane din aceasta categorie au murit, desigur. Tn cei treizeci si opt de ani de peregrinari.

C. Drepturile de mostenire ale ficilor

(27:1-11)

Cele cinci ITice ale lui Telofhad, din tribul lui [Mana.se](#), s-au prezentat Tnaintea lui Moise. solicitandu-i lercnuri funciare m cadrul Tmpartirii tarii Canaan, desi printre ele recensamantui a releva ca nu se mai gaseau barbati (26:53). Tatal lor murise, dar nu fusese printre asociatii vinovati ai lui Core. Domnul a raspuns ca

acestor femei li se cuvenea o mostenire a partii ce revenea tatalui lor. In general, voia lui Dumnezeu prevedea ca pamantul sa fie mostenit de fii, uniati de fiice, frati, unchi si apoi de rudele cele mai apropiate. in feiul acesta se asigu-ra pastrarea pamantului Tn proprietatea familiei respective (v. 1-11).

D. Iosua, succesorul lui Moise (27:12-23).

27:12-14 Dumnezeu l-a prevenit pe

Moise ca peste puțin timp va muri și astfel i-a spus să se suie pe muntele Abarim (de fapt un lant. muntos situat la est de Marea Moarta). Muntele Nebo, pe care s-a aflat Moise când a murit, face parte din acest lant muntos.

27:15-23 Dând dovada de abnegatie, Moise s-a gandit la necesitatea asigurarii unui succesor care să conducă poporul și astfel a fost desemnat Iosua, fiul lui Nun, ca succesor al său. Preotia și, mai tarziu, monarhia în Israel se transmiteau de obicei de la o generație la alta în cadrul aceleiași familii. Dar succesorul lui Moise nu era fiul, ci slujitorul său (Ex. 24:13).

E. Ofrande și juraminte (cap. 28-30)

Capitolele 28, 29 În capitolele acestea

oamenilor li s-a amintit de ofrandele și sar-batorile ce trebuiau organizate în țară.

Ofrandele zilnice:

Jertfa mistuita de foe, dimineata și seara, împreună cu ofranda de mancare și ofranda de bautura (28:3-8).

În fiecare zi din viața, cاتا vreme exista templul, urmatoarele jertfe trebuiau aduse dimineata și seara (Nu. 28:3-8): În fiecare dimineata și seara se aducea ca jertfa *mistuita defoc* un miel de parte barbateasca de un an, fara pata sau cusur. Împreună cu acesta se aducea o *ofranda de cereale* alca-tuita dintr-o efa de floarea fainii amestecata cu un sfert de hin de untdelemn curat. De asemenea se aducea *ofranda de bautura* alcatuita dintr-un sfert de hin de vin.

Apoi mai era ofranda de tamaie ce preceda aceste ofrande dimineata și le urma seara. Atata timp cat a existat un templu al evreilor aceasta rutina a jertfelor a continuat fara Tntrerupere. Era un fel de curs nein-trerupt al jertfelor legate de preotie. Moffatt se refera la „monotonia levitilor” care, zi de zi, aduceau aceste jertfe, în cadrul unui pro-ces nemtrerupt. Dar dupa toate acestea, oamenii nu erau izbaviti de constiinta pacatului, nu

erau eliberati de sentimentul instrainarii și despartirii de Dumnezeu.

Jertfele sdptamdnale:

Jertfa saptamanala a arderii de tot, în

fiecare zi de sabbat. Tnsolita de jertfa dc cereale si ceade bautura (28:9, 10).

Jertfele lunare:

Jertfa mistuita de foe Tn prima zi din fiecare

luna, msotita de jertfa de cereale si de cea de bautura (28:11-14).

Jertfa pentru pacat (28:15).

Sarbatorile lui Iehova:

Pastele - ziua a paisprezecea din luna Tntai (28:16).

Sarbatoarea azimilor - din ziua a cinci-

sprezecea pana Tn ziua a douazeci si una a

primei luni (28:17-25).

Sarbatoarea saptamanilor (28:26-31).

Nota: Ziua roadelor dintai (v. 26) nu trebuic

confundata cu *Sarbatoarea*

Roadelor dintai

(Lev. 23:9-14).

Sarbatoarea trompetelor- prima zi a lunii a

saptea (29:1-6).

Ziua Ispasirii - a zecea zi a lunii a saptea

(29:7-11).

Sarbatoarea Corturilor - din ziua a cinci-sprezecea pana Tn ziua a

douazeci si una a lunii a saptea

(29:12-34). in ziua a opta se tineo o

sarbatoare specials asabatului

(29:35-39).

30:1-5 Capitolul 30 contine instructiuni speciale legate de juraminte. Un om care facea un juramant Domnului trebuia sa-l aduca la Tndeplinire fara preget. Daca o tanara aflata inca sub autoritatea tatalui ei facea un juramant, acesta putca sa interzica, Tn prima zi, juramantul, daca afla despre el, anutandu-l astfel. Daca astepta Tnsa pSna a doua zi sau daca nu spunea nimic Tn lega-tura cu el, juramantul ramanea valabil si trebuia adus la Tndeplinire.

30:6-16 Versetele 6-8 par sa descrie un juramant facut de o femeie Tnainte de a sc casatori. Desi sotul ei nu avea cum sa fi stiut de el Tn ziua cand ca la facut, el putca sa-l anuleze Tn ziua cand afla ca s-a facut acest juramant. Juramintelc facute de o vaduva sau

de o femeie divortata aveau caracter obligatoriu (v. 9).

Juramintele facute de o femeie casatorita puteau fi anu-late de sot, Tn prima zi (v. 10-15). Prin aceasta se men tineo pozitia de cap al fami-lici Tn cazul solului. Daca sotul anula juramantul Tn intervalul scurs ulterior zilei

Tntai, el trebuia sa poarte vina ei - adica sa aduca jertfa prescrisa sau sa sufere con-secintele pedepsei lui Dumnezeu (v. 15).

F. Distrugerea madianitilor (cap. 31).

31:1-11 Dumnezeu i-a poruncit lui Moise sa-i distruga pe madianiti pentTM faptui ca i-au corupt pe membrii poporului Sau ales prin desfraul si idolatria de la Baal-Peor. **Douazeci de mii** de israeliti au porait la atac Tmpotriva inamicului, omorand tod barbatii madianiti. Fineas a fost eel care a participat la acest razboi (v. 6), iar nu tatal sau, marele preot, probabil datorita faptului ca el a fost eel care a potolit mania lui Iehova omorand pe Zimri si pe femeia madianita (cap. 25). Acum lui i s-a Tncredintat sarcina de a conduce oștile Dumnezeului celui viu, in scopul aducerii la indeplinire a judecatii rostite de Dumnezeu asupra lui Madian. Prin „**toti barbatii**” din versetul 7 se Tntelege toti sol-datii madianiti aflati atunci in viata, nu toti madianitii care au existat, deoarece In zilele lui Ghedeon aflam ca acestia au devenit din nou o amenintare la adresa Israelului (Judecatori 6). *Mr* din versetul 8 era, probabil, tatal lui Cozbi, madianita omorata in tabara Israelului (25:15). (**Balaam** ori nu a mai ajuns acasa, ori a revenit In Madian dintr-un motiv oarecare, deoarece citim ca si el a fost omorat.)

31:12-18 De?i au omorat toti soldatii madianiti, copiii lui Israel au crutat femeile si copiii, aducandu-i cu mandrie Tn tabara, TmpreunS cu o mare cantitate de prada. Moise s-a maniat pentru faptui ca tocmai cele care au facut Israelul sa pacatuiasca au fost crutate și a poruncit ca toti copiii de parte barbateasca si toate femeile care s-au culcat cu un barbat sa fie omorati. Toti copiii de parte femeiasca si toate fetele au fost crutate, probabil pentru ca acestea sa fie folosite la muncile casnice. Pedeapsa a fost dreapta si necesara pentru a pazi Israelul de o noua contaminare.

31:19-54 Razboinicii si captivii au tre-buit sa treaca prin perioada obisnuita de sapte zile de curatire (v. 19). De asemenea, si prada a trebuit sa fie curatita, fie prin foe, fie prin spalarea cu apa (v. 21-24). Prada a fost impartita Tntre razboinici si Tntreaga adunare (v. 25-27). Razboinicii au fost atat

de recunoscatori pentru faptul ca nici unul din ei nu a pierit meat au adus un dar mare Domnului (v. 48-55).

G. Mostenirea lui Ruben, Gad si a unei jumatati din tribul lui Manase (cap. 32) 32:1-15 Cand copiii lui Ruben si Gad au vazut pamantul bogat in pasuni manoase si-tuat la est de raul Iordan, ei au solicitat sa fie lasati sa se stabileasca acolo permanent (v. 1-5). Moise a crezut ca prin asta ei Tntele-geau ca nu mai trebuie sa traverseze Iordana si sa lupte alaturi de ei Tmpotriva locuitorilor pagani ai Canaanului (v. 6-15). Tatal lor n descurajase pe israeliti la Cades-Bamea, convingandu-i sa nu intre Tn tara promisa.

32:16-42 Dar dupa ce membrii triburilor Ruben si Gad 1-au asigurat de trei ori ca doresc sa lupte pentru cucerirea teritoriului situat la vest de Iordan (v. 16-32), Moise le-a permis sa se stabileasca Tn partea de rasarit alordanului. Gad, Ruben si jumatate din tribul lui Manase, fiul lui Iosif, au luat in primire regatul lui Sihon, regele amoritilor si regatul lui Og, regele Basanului. Ei au construit cetap fortificate si stane de oi, preluand controlul si asupra unor targuri si sate din zona (v. 33-42).

Multi sunt de parere ca Ruben si Gad au facut o aiegere nelnteapta, deoarece desi terenul era fertil, zona era expusa unor atacuri din partea duşmanilor, nefiind aparati de raul Iordan. Triburile lui Ruben si Gad (precum si jumatate din tribul lui Manase, care i-a insotit) s-au numarat ulterior printre primele care au fost cucerite si duse in captivitate. Pe de alta parte, ce s-ar fi intamplat cu teritoriile situate la est de Iordan, daca nici unii din copiii lui Israel nu se stabileau in ele? Dumnezeu le daruise acest teritoriu si le spusese sS-1 ia Tn stapanire (Deut. 2:24, 31:3, 2).

H. Trecere in revista a popasurilor is-

raelitilor (cap. 33}

33:1-49 Calatoriile copiilor lui Israel din Egipt la campiile

Moabului sunt pre-zentate sub forma de rezumat in acest capitol. Dupa cum am mai mentionat, este im-posibil sa reperam astazi amplasarea exacta a tuturor cetatilor din vremea aceea. Capitolul acesta ar putea fi Tmpartit Tn felul ur-

Mar&a * Nu se cmoa \$'9 Iccul exact'
Mediterana ^ , . -^i*:-■
T,rta*ff_t :*Mk

C Betel <At o<Shi|
g3l7;,:;\
*_ y legttMjfi fturnptita
*^i^ij; ■

[illegible]

Imprejurimile Canaan uiui Central

16-36); de la Cades-Barnea la **Muntele Hor** (v. 37-40); de la **Muntele Hor** la **Cam-piUe Moabului** (v. 41-49). Lista aceasta nu e completa, dupa cum se va putea observa comparand-o cu alte liste ale popasurilor, spre exemplu cea din capitolul 21.

33:50-56 Porunca data de Dumnezeu ostirilor invadatoare a fost de a-i extermina cu desavarsire pe **locuitorii** Canaanului. A-ceasta poruncă ar putea parea o masura de cruzime celor din vremea noastra, dar in realitate locuitorii de atunci ai Canaanului e-rau printre cei mai corupti, mai imorali si mai depravati oameni pe care i-a cunoscut lumea vreodata. Dumnezeu a avut rabdare fata de ei timp de 400 de ani, lira ca aceste fiinte omenesti sa se fi schimbat in vreun fel. Dumnezeu stia ca daca poporul Sau nu-i va nimici, Israelul avea sa fie infectat de imoralitatea si idolatria lor. Israelitii aveau poruncă de la Dumnezeu nu doar sa-i o-moare pe acesti oameni, ci sa-i distruga orice urma a idolatriei acestor oameni (v. 52).

I. Hotarele Tarii Promise (cap. 34)

34:1-15 Hotarele tSrii pe care Dumnezeu a promis-o Israelului sunt precizate in versetele 1-15. In general hotarul de sud se mntindea de la extremitatea sudica a Ma-

rii Moartea (Sarate) pana la

Paraul Egiptului

(nu Raul sau Fluviul Egiptului!) si pana la Marea Mediterana (v. 3-5). Hotarul de vest il constituia Marea cca Marc (Marea Mediterana. v. 6). Hotarul de nord se intindea de la Marea Mediterana pana la Muntele Hor {dar nu este mentionat in peregrinările Israelului) si pana la intrarea Hamatului si sfarsindu-se la Hatar-Enan (v. 7-9). Hotarul de est se intindea de la Hatar-Enan spre sud pana la Marea Chinneret¹⁷ (Galileea), coborand pe linia raului Iordan, pana la Marea Sarata (Marea Moarta, v. 10-12). Cele noua triburi si jumatate urmau sa mosteneasca teritoriul descris mai sus, Intrucat doua triburi si jumatate promisera deja promisiunea ca vor stapani teritoriul de la est de raul Iordan (v. 13-15).

34:16-29 Numele barbatilor desemnati sa imparta teritoriul sunt mentionate in versetele 16-29.

J. Cetatile levitilor (35:1-5)

Intrucat tribul Levi nu a primit o mostenire alaturi de celelalte triburi, Dumnezeu a decretat sa fie puse deoparte patruzeci si opt de cetati pentru **leviti**. Este dificil sa intelegem masuratorile din versetele 4 si 5. dar un lucru este clar: ca cetatile erau inconjurate de terenuri comune pentru pasune. (Poate ca in cei doua mii de coti mentionati in versetul 5 erau inclusi si cei o mie de coti mentionati deja in versetul 4.)

K. Cetatile de refugiu si pedeapsa capital (35:6-34)

35:6-8 Sase din cetatile levitilor au primit destinatia de cetati de refugiu. O persoana care omora pe cineva *din greseala in mod accidental* putea sa fuga in aceste cetati, nefiindu-i in primejdie viata pana la judecarea cazului. Triburile ce promisera un teritoriu in timp urmau sa doneze cetati pentru leviti pe masura suprafetei detinute. Tot asa, cele cu teren mai mic urmau sa doneze cetati pentru leviti in functie de

teritoriul detinut.

35:9-21 Dintre cetatile de refugiu, trei urmau sa fie amplasate de o parte a Iordanului iar alte trei de cealalta parte a raului. Ucisul era urmarit, de obicei, de

ruda apropiata a victimei, cunoscut sub denumirea de razbunatorul. Daca ucigasul ajungea intr-o cetate de refugiu, el era, cum am aratat, in siguranta acolo, pana la proces (v. 12). Cetatile de refugiu nu asigurau Tnsa adăpost unui ucigas cu premeditare, adica unui asasin (v. 16-19). Crimele comise sub motivatia urii sau a vrajmasiei se pedepseau cu moartea (v. 20, 21).

35:22-28 Daca omuciderea parea sa fi fost comisa din neatenție, iar nu cu premeditare, faptele trebuia judecate de adunare (v. 22-24). Daca adunarea TI achitase, ucigasul trebuia sa ramana in cetatea de refugiu... pana la moartea marelui preot, dupa care i se permitea sa revina acasa (v. 28). Daca tnsa se aventura afara din cetatea de refugiu, inainte de a fi survenit decesul marelui preot, **razbunatorul sangelui** putea sa-l omoare fara sa fie culpabilizat pentru aceasta (v. 26-28).

Moartea marelui preot aducea libertate celor care se refugiasera in cetatile de refugiu. Acestia nu mai puteau fi vatamati de razbunatorul sangelui. Moartea Marelui Preot al nostru ne elibereaza de pretentiile osanditoare ale Legii. Cat de lipsita de sens ar fi aceasta stipulata daca cineva ar fi in-capabil sa vada in ea un simbol al lucrarii Domnului nostru la Cruce!

Unger ne ofera cateva comentarii legate de aceasta traditie:

Potrivit rabinilor, pentru a veni in ajutorul fugarului, Sinedriul avea datoria de a asigura Tntrefinerea in bune conditii a drumurilor care duceau la cetatile de refugiu. Se ocoieau pe acest dealurile, se construiau poduri peste apele curgatoare intalnite in drum și se asigura latimea minima de doi coti a acestui drum. La fiecare cotitura se aflau semne rutiere, pe care era inscriptionat cuvântul „refugiu”. In plus erau desemnati doi cercetatori ai legii, care sa-I Tnsoteasca pe fugitiv si sa-l pacifice, daca se putea, pe razbunator, in cazul in care acesta TI ajungea din.urma pe ITiptas.¹⁸

Cat despre simbolismul acestei Tnv3ta-turi, poporul Israel este ucigasul care L-a omorat pe Mesia. Dar, cum aflam din Fapte 3:17,

israelitii au facut acest lucru din necunostinta. Domnul Isus S-arugat:

.....

nu

stiu ce fac" (Luca 23:34). Dupa cum

ucigasul era stramutai din casa si localitatea sa, trebuind sa traiascii Tn cetatea dc refugiu, tot asa Israelui traieste de atunci incoace Tn exit. Completa- refacere a Israelului si repunerc a sa Tn ceea ce-i apartinuse candva va avea loc nu la moartea Celui mai mare dintre marii preoti (caci El nu mai poate muri niciodata), ci cand vareveni El pentru a domni.

35:29-34 Pedeapsa capitala era pre-vazuta pentru ucigasii cu premeditare. pentru asasini. In cazul ior nu exista scapare sau rcmediu altemativ (v. 30. 31). Un ucigas nu putea sa cumpere eliberarea din cetatea de refugiu (v. 32). Sangele varsat Tn actul asasinarii Tnlina lara. Prin uimare, atare sange reclama moartea asasinutui (v. 33, 34). Ganditi-va la aceasta Tn legating cu moartea lui Cristos!

L. Mostenirea ficelor care se casatoresc (cap. 36)

Reprezentanti ai jumatatii din tribul lui Manase care s-a stabilit la est de Iordan s-au Tnfatisat Tnainlea lui Moise aducandu-i la cunoslinta o problema (vezi Numeri 27:1-11). Daca fiicele lui Telofhad se disa-toreau cu barbati din alt trib, proprietatea lor avea sa lie Tnstrainata, trecand Tn pos-esia aitui trib. Anul jubiliar finaliza trans-ferul catre all trib {v. 4). Solutia a constat Tn aceea ca femeile care au mostenit pamant trebuiau sa se casatoreasca cu barbati din propriul lor trib si astfe! nu se mai efectuau transferuri de teren dc la un trib la altul (v. 5-11). Fiicele lui Telofhad s-au confonnat, casatorindu-se cu barbati din tribul lui Manase (v. 10-12). Versetul 13 constimie un rezumat al pasajului din capitolul 26;

Trei lucruri ies cu pregnantatn evidenta in cartea Numeri:

1. Rautatea si necredinta de care da dovada Tn pennanenla inima omului.
2. Sfintenia lui Iehova, contrabalansata de Tndurare<i Sa.
3. Omul lui Dumnezeu (Moise) care'ocupa . rolul de mediator si mijlocitor intre oa-

menii pacatosi si un Dumnezeu sfant.

Inima omului nu s-a schimbatin intervals scurs de la redactarea cartii Numeri. Dupa cum nu s-au schimbat sfintenia sau

indurarea lui Dumnezeu. Dar Moise a fost inlocuit cu Arhetipul lui, Domnul Isus Cristos. In El avem taria necesara' pentru a evita paeatele ce caracterizau Israelul, putand astfel evita dezaprobarea pe care i-o provoaca aceste pacate lui Dumnezeu. Pentru a profita la maximum de pe urma celor studiate de noi in aceasta carte trebuie sf realiz&m cS „aceste lucruri li s-au Intam-plat ca sa ne fie exemple și au fost sense pentru inv&t&tura noastrS" (1 Cor. 10:11).

Iosua, sa fi adaugat aceste cuvinte ulterior.

NOTE FINALE

¹ (Intro) W. Graham Scroggie, *Know Your Bible, Vol. I, The Old Testament*, p. 35.

2(3:14-39) George "Williams, *The Student's Commentary on the Holy Scriptures*, p. 80.

3(4:4-20) C. F. Keil si F. Delitzsch, "Numbers", in *Biblical Commentary on the Old Testament*, ni:25.

⁴(6:1-8) Williams, *Student's Commentary*, p. 82.

5(6:24-26) D. L. Moody, *Notes from My Bible*,?. 41.

6(10:29-32) Citat de John W. Haley, *Alleged Discrepancies of the Bible (Presupuse discrepante din Biblie)*, p. 431.

⁷(11:16, 17) Urmatoarele idei se remar-ca tn apararea formulata de Moise: (1) Dumnezeu nu-1 mustra pe Moise; (2) mai degrabS, Dumnezeu il Incurajeaza pe Moise, promi|andu-i ca dupa ce cei saptezeci vor fi inzestrati cu Duhul Sfant, ei vor imparti cu el povara; (3) Dumnezeu insuși raspunde la nevoile sale; (4) Moise conducea o multime mare de oameni, de pana la doua mihoane de oameni neduhovnicesti, care se plangeau incontinuu; (5) Versetul 17 nu indicS vreo diminuare a inzestrarii lui Moise cu Duhul, ci, mai degraba\ o distribuire a aceluiasi Duh la cei saptezeci.

⁸(11:31-35) Vezi *International Bible Encyclopedia*, articolul „Quails" (Prepeli--te),IV:2512.

⁹(12:3) Exista, desigur, posibilitatea foarte verosimila ca un editor inspirat, cum ar fi

10(12:11-16) Keil si Delitzsch,
 "Numbers", 111:81.
 11(19:11-19) Williams,
Student's Commentary, p. 88.
 12(19:11-19) J. G. Mantle,
Better Things, p. 109.
 13(20:10-13) G. Campbell
 Morgan, *Searchlights from the
 Word*, p. 47-48.
 14(20:22-29) Matthew Henry,
 "Numbers", in *Matthew Henry's
 Commentary on the Whole Bible*,
 1:662.
 i5(25:4-8a) Samuel Ridout, *The
 Pentateuch*, p. 253.
 16(26:1-51) Moody, *Notes*, p.
 43.
 17(34:1-15) Chineret Inseamna'
 in limba ebraica *harpa*, datorita
 conformatiei MSrii Galileii.
 18(35:22-28) Merrill F. Unger,
Unger's Bible Dictionary, p. 208

Commentary. Downers Grove,
 IL: InterVarsity Press, 1981.

BIBLIOGRAFIE

- Harrison, R.K. „Numbers." In
*Introduction to the Old
 Testament*. Grand Rapids:
 Wm. B. Eerdmans Publishing
 Co., 1969.
- Henry, Matthew. „Numbers." tn
*Matthew Henry's
 Commentary on the Whole
 Bible*. Vol. I. McLean, VA:
 MacDonald Publishing
 Company, n.d.
- Jensen, Irving L. *Numbers*.
 Chicago: Moody Press, 1964.
- Keil, C. F. and Delitzsch, F.
 „Numbers." In *Biblical
 Commentary on the Old
 Testament. The Pentateuch*.
 Vol. 3. Grand Rapids: Wm. B.
 Eerdmans Publishing Co.,
 1971.
- Lange, John Peter. „Numbers."
 in *Commentary on the Holy
 Scriptures; Critical, Doctrinal
 and Homiletical*. Vol. 3.
 Traducere de Philip Schaff.
 Retiparire. Grand Rapids:
 Zondervan Publishing House,
 1980.
- Merrill, Eugene H. „Numbers."
 in *Bible Knowledge
 Commentary*. Wheaton: Victor
 Books, 1985.
- Ridout, Samuel. *The
 Pentateuch*. New York: Bible
 Truth Library, n.d.
- Wenham, Gordon J. *Numbers:
 An Introduction and*